The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

69./297 n-rs. TREŠDIEN, 1954. G. 1. SEPTEMBRĪ 4. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

ŠE KOPĀ MĒS, BIEDRI, KAM LEMTS NEBIJ MIRT!

DV Tautas un vienības svētki un viru kopkoŗa koncerts

ZIEMEĻAMERIKAS KONTINENTĀ - TORONTO, KANADĀ 4., 5. UN 6. SEPTEMBRĪ

ASV GAIDA FRANCIJAS IZŠĶIRŠANOS

OFICIĀLAIS SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRIJAS KLUSUMS EIROPAS ARMIJAS LĪGUMA JAUTĀJUMĀ SĀK UZTRAUKT FRANCIJAS POLITIĶU PIRĀTUS, NEVIENAM NAV SKAIDRS, KO DARĪS SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRS DALLESS, JA FRANCIJAS PARLAMENTS NORAIDĪS EIROPAS ARMIJAS LĪGUMU

Pēc neoficiālas informācijas spriežot, Vašingtonas nostāja šai jautājumā ir šāda: Francijas parlaments, noraidīdams Eiropas armijas līgumu, automatiski liek pamatus neatkarīgai Rietumvācijai un līdz ar to Rietumvācijas nacionālai armijai. Tai pašā laikā frančiem būs jārēķinās ar pārmaiņām Sav. Valstu un Francijas attieksmēs kā saimnieciskā, tā arī politiskā un militārā laukā.

Mendess-Frānss gremdē Eiropas armiju

Protams, Eiropas armijas līguma noraidīšana nav vienīgā izeja, kas būtu jāizvēlas Francijas parlamentam. Parlaments var izšķirties par debašu atlikšanu līdz tam laikam, kad ir cerība panākt visām ieinteresētām pusēm pieņemamu kompromisu. Šāds kompromiss gan atkal nozīmētu rēķināšanos ar Francijas ministru prezidenta Mendessa-Frānsa pieprasītām pārmaiņām Eiropas armijas līguma tekstā. Cik zināms, Sav. Valstis ir gatavas aizstāvēt tikai tādu Eiropas armijas līgumu, kāds pastāv pašreiz, ignorējot Francijas pieprasītos grozījumus. Šai punktā tomēr būtu mazliet jāapstājas un panalizējot Sav. Valstu ārpolitiku jāsecina, ka praksē tā nemaz tik stīva nav,kā tas teorijā liekas. Kaut vai ņemot Francijas izrīcību Indoķīnā. Sav. Valstis sākumā pretojās Indoķīnas dalīšanas idejai, bet kad Francija to nostādīja notikuša fakta priekšā, tad arī amerikāņi bija spiesti piekāpties, jo viņi nebija sagatavojušies atbildēt par konsekvencēm, kas neizbēgami sekotu, ja Sav. Valstis turpinātu savu iesākto Indoķīnas politiku. Tāpat tas ir arī Eiropas armijas jautājumā. Var gadīties, ka kaut kādā brīnišķīgā kārtā vēl tiek atrasts kompromiss, vienlīdz pieņemams Francijai, Holandei, Beļģijai, Luksemburgai, Rietumvācijai un Italijai. Tādā gadījumā taču būtu pilnīgi absurdi, ja Sav. Valstis prasītu, ka Eiropas armijas līgumā ieinteresētām valstīm nemainīgi jāturas pie līdzšinējā Eiropas armijas līguma teksta. Bet, ja šādu kompromisu neatrod, un, pēc Savienoto Valstu politiķu domām, pašreizējā notikumu stadijā uz to vairs nav ko cerēt, un, ja Francijas parlaments noraida Eiropas armijas līgumu, tad Francijai jārēķinās ar savas rīcības sekām.

PREMJĒRA RUNA PARLAMENTĀ

Parīzē. — Francijas ministru prezidents Mendess-Frānss 28. augustā parlamenta runā asi uzbruka Eiropas armijas līguma plānam, kas klausītājiem lika noprast, ka līdzšinējo Eiropas armiju var droši norakstīt zaudējumos. Tai pašā laikā Mendess-Frānss aizrādīja, ka drīzi pienāks diena, kad Francijas parlamentam būs jāizšķiras par suverēnitātes piešķiršanu Rietumvācijai.

Nekad vēl līdz šim Francijas ministru prezidents nebija izrādījis savu naidu pret Eiropas armiju tik atklātā veidā. Mendess-Frānss paskaidroja, ka Eiropas armija, kurā ietilptu arī 12 Rietumvācijas divīziju kopējā vadībā, nav tas, ko Francija vēlas. Pēc pašreizējās Francijas valdības uzskatiem, vienīgā pieņemamā alianse būtu tāda, kur katra piederošā valsts būtu pati atbildīga par savām interesēm.

Runu turpinot, Mendess-Frānss uzsvēra, ka Eiropas armijas līguma ratificēšanas noraidīšana Rietumvācijas bruņošanās problēmu neatrisina un ka tādēļ ir nepieciešama kādas jaunas formulas atrašana, kas būtu pieņemama visiem sabiedrotajiem. Tālāk Francijas ministru prezidents žēlojās, ka Briseles konferences laikā pārējās valstis esot atteikušās ar viņu sadarboties, tikai Itālija, kas gaidot Francijas izšķiršanos, vēl nav ratificējusi Eiropas armijas līgumu.

SAV. VALSTIS UN ANGLIJA ESOT VAINĪGAS

EIROPAS ARMIJAS KRIZĒ

Vašingtonā. — Nekad vēl kopš Francijas padošanās Vācijai Otrā pasaules kara sākumā Sav. Valstis nav asāk kritizējušas Francijas politiku kā tagad, kad Francija savu pārspīlēto prasību dēļ gatavojas iznīcināt Eiropas armiju. Francija Eiropas armijas krizi tomēr uzveļ Anglijai un Sav. Valstīm. Anglija, saka franči, ir vainojami šādos pārkāpumos:

1. Anglijas imperijai sarūkot un vājinoties un atomieročiem attīstoties, Anglijas drošība vairāk kā jebkad balstās uz apvienotu Rietumeiropas aizsardzību. Bet arī tad Anglija atteicas darboties līdz Eiropas armijā.

2. Anglija gan solīja Eiropas armijai savu atbalstu, tomēr nespēja aizmirst savas senās bailes, ka spēcīga Rietumeiropas koalicija varētu kādu dienu apdraudēt Anglijas drošību un komerciālās intereses.

3. Ja Anglija būtu iesaistījusies Eiropas armijā, viņa būtu mazinājusi Francijas bailes, ka kādu dienu Vācijas armija varētu apdraudēt Franciju. Anglijai piedaloties, Francija nekavētos ar Eiropas armijas līguma ratificēšanu.

Sav. Valstīm Francija pārmet šādus grēkus:

1. Sav. Valstis prasīja no Francijas kaut ko tādu, ko Sav. Valstis pašas nekad nedarītu — atteikties no saviem bruņotiem spēkiem un tos nodot kādas starptautiskas organizācijas vadībai.

2. Laikā no 1951.—1954. gadam Sav. Valstis atteicās akceptēt jebkādas pārmaiņas Eiropas armijas līgumā, kaut arī toreiz daži grozījumi būtu bijuši pietiekami visām ieinteresētām valstīm, lai panāktu kompromisu.

3. Sav. Valstis novietoja Eiropā lielu amerikāņu armiju un tikai tad mēģināja panākt Francijas parlamenta piekāpšanos Rietumvācijas apbruņošanai un Eiropas armijas projekta ratificēšanai.

PRAVDA MĒĢINA IETEKMĒT FRANCIJU

Maskava. — Padomju Savienības komūnistu partijas laikraksts Pravda brīdina savus lasītājus, ka Eiropas armijas nodibināšana neizbēgami sadalītu Eiropu divās naidīgās daļās, kas ieročiem rokā stāvētu viena pret otru. Vēl nebūdama pārliecināta par Francijas nostāju Eiropas armijas jautājumā, Pravda pēdējo brīdina, ka, nodibinot Eiropas armiju, izjuktu Vācijas apvienošanās sarunas, kā arī sarunas par atombumbu un ūdeņražbumbu kontroli.

Atklāta gadskārtējā Kanadas nacionālā izstāde

KENTAS HERCOGIENE 27. AUGUSTĀ SVINĪGĀ CEREMONIJĀ ATKLĀJA 76. KANADAS NACIONĀLO IZSTĀDI TORONTO, PA KREISI SĒŽ HERCOGIENES MEITA PRINCESE ALEKSANDRA. H. Kliģera foto.

ATKLĀŠANAS DIENĀ IZSTĀDI APMEKLĒJUŠAS 130.000 PERSONAS

27. augustā Toronto sākās gadskārtējā Kanadas nacionālā izstāde, kuŗu ieskata par lielāko visā pasaulē. Pēc skaita Kanadā šī ir 76. izstāde, un šogad to atklāja Kentas hercogiene, kas ar savu meitu princesi Aleksandru Kanadā bija ieradusies jau iepriekš. Izstādes prezidents Roberts Saunders hercogienei pasniedza velti. Svētdien hercogiene ar princesi Aleksandru izbrauca uz Niagaru. Pirmajā dienā izstādi apmeklēja 130.000 personas, kas ir par 27.000 vairāk kā pagājušā gadā.

Visa izstāde aizņem 350 akru lielu platību, un tā rāda apmeklētājiem „Kanadu ceļā uz nākotni". Atklāšanas dienā līdz pusnaktij, pa istādes laukumu un plašajām novietņu zālēm nepārtraukti plūda ļaužu straumes. Ielu dzelzceļi, kas paplašināti ar vairākām papildlīnijām tieši izstādes apmeklētāju pārvadāšanai, aiziet pārpildīti, it sevišķi pēcpusdienas stundās un vakaros, kad uz izstādi dodas arī dienā nodarbinātie. Liels ļaužu pieplūdums sagaidāms šīs nedēļas nogalē, kad kanadiešiem sākas garais vīkends — 3 dienas. Jau pirmajā dienā policijai bija jāsameklē 125 izstādes laukumā noklīdušie bērni, kas ļaužu drūzmā bija atšķirušies no vecākiem, starp tiem arī divi amerikāņu zēni, kuŗus vecākiem varēja nodot tikai īsi pirms pusnakts.

Izstādes laukumu ik dienas atver jau pl. 8 rītā un slēdz tikai pusnaktī, bet izstādes celtnes atvērtas publikai no pl. pus 10 rītā līdz pl. 10,30 vakarā. Pēc tam sākas plaša uguņošana, kad gaisā uzvijas simtiem krāsainu raķešu, veidojot nakts debesīs brīnišķu uguns mozaiku. Šogad sevišķi paplašināta izstādes sporta dzīve. Tā sākusies ar ūdens slēpējumu un paukošanu. Bet ir vēl daudzsološa programma turpmākās izstādes dienās, kas sporta draugiem var sagādāt daudz pārsteigumu. Ūdens slēpēšanā sacentās labākie Kanadas un Floridas slēpētāji. Šīs sacīkstes turpināsies visu nedēļu un noslēgsies ar meistarsacīkstēm piektdien un sestdien. Visi ūdenssporta priekšnesumi noslēdzās ar daiļlēkšanu. Paukošanas sacīkšu pirmajā daļā uzvarētāji bija amerikāņi. Ontario ezerā šogad atzīmēta vissiltākā ūdens temperātūra — 68 gradi.

Atklātas arī piecie dienu zirgu skriešanās sacīkstes Kolisejā. Zirgu skate turpināsies vēl 1. septembrī. Degpunktā būs lēkšanas sacīkstes ar 1000 dol. godalgu trešdien. Arī šogad ievērojama vieta izstādē ierādīta mākslas dzīvei ar orķestru, kuŗu un solistu koncertiem, kā arī citiem priekšnesumiem. Estrādes koncerti notiks ik vakarus no pl. 7—8. Tieši no Anglijas ieradies arī slavenais īru gvardes orķestris. Vēl atzīmējams, ka ieradies arī slavenais kovboju karalis Ray Rogers ar visu savu trupu. Viņš ar slaveno zirgu „Tigger", kuŗu ieskata par gudrāko zirgu Holivudā, demonstrēs apmeklētājiem kovboju trikus.

Izstādi slēgs 11. septembrī.

MET JAU AKMEŅUS

Londonā. Kāds čechu publicists nesen izdotā komūnistu propagandas brošūrā raksta, ka pašreiz komūnistu Ķīnā esošā Anglijas strādnieku partijas delegācija nav nekas cits kā Anglijas imperiālistu spiegi, kas strādā Sav. Valstu aukstā kara stratēģijas labā.

Brošūras autors Dr. Hajeks apgalvo,ka Otrā pasaules kara beigās Anglijas ministru prezidents Čerčils esot iedomājies stiprināt Britu imperiju, paplašinot Anglijas ietekmi kontinentā. Vācijas, Francijas un Itālijas imperiālismam sabrūkot, Anglija bija paredzējusi šīs valstis paķlaut savai ietekmei.

Kaut arī strādnieku partija uzvarēja Anglijas pēckara vēlēšanās, viņa nekavējās pārņemt Čerčila imperiālistiskos plānus, tikai tie tika pasniegti uz sociālistu paplātes. Anglijas strādnieku partija bija paredzējusi izmantot spēcīgās sociāldemokratu partijas Polijā, Čechoslovakijā, Rumānijā un Ungārijā, lai tās pārvērstu demokratiskā sociālisma darba rīkos, tādējādi iepotējot minētām valstīm anglu imperiālisma indi kā saimnieciskā, tā arī politiskā un kultūrālā laukā. Lai savu panāktu, Anglijas strādnieku partija uzsāka attieksmju uzlabošanu ar dažādām sociālistu partijām Eiropā.

Anglijas nodomi Dienvidaustrumāzijā

Dienvidaustrumāzijas aizsardzības konference 6. septembrī Manilā

Londonā. Gatavojoties 6. septembrī Manilā paredzētajai Dienvidaustrumāzijas aizsardzības konferencei, Anglijas ārlietu ministrija paskaidro, ka angļu diplomāti konferencē centīsies panākt noteiktas līnijas novilkšanu starp tām Āzijas valstīm, kas atrodas komūnistu varā, un tām, kas no komūnisma būtu jāpasargā.

Laosa, Kambodža un Dienvidvietnama, kaut arī pēc Ženēvas konferencē pieņemtā lēmuma tām nav tiesību pieslieties nekāda veida militāriem paktiem, pēc Anglijas domām ir jāieskaita tais valstīs, kur komūnistiem savu kāju speŗot, būtu jārēķinās ar kollektīvu Dienvidaustrumāzijas aizsardzības bloka darbību. Dienvidaustrumāzijas aizsardzības līguma noteikumi jāizstrādā tā, saka angļi, ka durvis vienmēr paliek atvērtas visām piecām Kolombo nācijām — Indijai, Indonēzijai,, Burmai, Ceilonai un Pakistanai. Līdz šim vienīgi Pakistāna ir izteikusi savu gatavību sekot Rietumiem un darboties līdz Manilas konferencē, kamēr pārējās četras no augšminētām valstīm konferencē nepiedalīsies, dažādu,tikai pašiem „neitrālajiem" saprotamu iemeslu dēļ. Anglija baidās,ka Indijas neitrālismam un miermīlīgas kopdzīves propagandēšanai ar komūnistiem Āzijā varētu būt lielāka piekrišana nekā aizsardzības organizācijas veidošanai ar Sav. Valstu, Anglijas, Francijas, Austrālijas, Jaunzēlandes, Taizemes un Filipīnu salu palīdzību. Pašreiz Ceilona, Burma un Indonēzija seko Indijas neitrālisma politikai. Anglija cer, ka konferences laikā,atstājot militārismu otrā plāksnē, ar saimnieciskās palīdzības solījumiem vien varēs panākt arī Burmas, Ceilonas un Indonēzijas piesliešanos Rietumu politikai.

Anglijas ārlietu ministrija ziņo, ka daļa no Anglijas Manilas konferences delegācijas jau esot izbraukuši no Anglijas. Līdz šim vēl nav zināms, vai Anglijas delegāciju vadīs ārlietu ministrs Īdens vai ne. Tas, liekas ,noskaidrosies tuvāko dienu laikā, kad Francijas parlaments būs izšķīries par savu nostāju Eiropas armijas līguma jautājumā un angļi līdz ar to redzēs, vai Īdena klātiene vairāk nepieciešama Āzijā vai Eiropā.

Bez tiešas Dienvidaustrumāzijas bloka jautājuma iztirzāšanas ir iespējams, ka diplomāti pieskaŗas arī angļu un amerikāņu domstarpībām par pašreizējiem komūnistu mērķiem. **Anglija vēl joprojām domā, ka pasaules komūnisma vadība atrodas Padomju Savienībā, un ka vispasaules komūnisti savas direktīvas lielāka apmēra pasākumiem saņem tieši no Maskavas. Sav. Valstu ārlietu ministrija tai pašā laikā domā, ka komūnistu Ķīna dara visu iespējamo, lai nostātos pasaules komūnisma priekšgalā un ka vismaz kaŗa izprovocēšanā komūnistu Ķīna Maskavai jau ir tālu aizsteigusies priekšā. Sav. Valstis ir pārliecinātas, ka komūnisma ekspansijas apturēšanai vispirms ir jāaptur komūnistu Ķīna, kamēr Anglijā valda uzskats, ka amerikāņu izturēšanās pret kiniešiem ir nepiedodami asa.**

IZVEIDOTĀ APSPIESTO NĀCIJU APVIENĪBA

MĀSENS IEVĒLĒTS PAR KOORDINĀTORU KOMITEJAS PRIEKŠSĒDI

Politiskās padomes un komitejas, kas pārstāv valstis aiz dzelzs priekškara, sanākušas kopējā apspriedē Nujorkā 25. augustā, paziņoja Eiropas apspiesto nāciju asamblejas izveidošanu. Asamblejas locekļi būs demokratisko elementu pārstāvji no Vidus- un Austrumeiropas apspiestajām valstīm, kuŗas šodien nav pienācīgi pārstāvētas Apvienotajās Nācijās. To lielākā daļa vispār nav pārstāvētas. Pārstāvēto valstu delegātus kontrolē padomju okupācijas vara vai tur valdošais komūnistu režīms un delegāti runā to interesēs. Apspiesto nāciju asamblejas mērķis ir dot iespēju izteikt šo verdzināto tautu patiesās jūtas, to vēlēšanās un patiesās intereses. Asamblejas pirmā sanāksme paredzēta tuvākā nākotnē Nujorkā.

Kā mums ziņo no citiem avotiem, apspiesto nāciju asamblejā paredz noturēt savu sesiju Nujorkā līdztekus Apvienoto Nāciju pilnsapulcei, kas sanāks 21. septembrī. Apspiestās nācijas uzņems savā darba kārtībā tos pašus punktus kā AN, izveidos tādas pašas komisijas speciālo jautājumu studēšanai un AN pilnsapulces slēgšanas laikā Apspiestās nācijas pasludinās savas rezolūcijas.

Šī svarīgā pasākuma organizācijas darbu veic koordinātoru komiteja, par kuŗas priekšsēdi ievēlēts KLB pr-dis Dr. V. Māsens.

Sensācionāla ģen Klarka intervija

Mēs jau ziņojām par bij. AN bruņoto spēku virspavēlnieka ģen. Klerka paskaidrojumiem, ka ASV būtu jāpārtrauc diplomātiskie sakari ar PSRS un ka AN būtu jāpārvērš par ciņas organizāciju pret komūnismu, kā arī par ASV prezidenta ģen. Eizenhauera negātīvo kritiku par sava kādreizējā ciņas biedra „pārsteidzīgajiem izteicieniem."

Varbūt tieši pēdējais bija pamudinājis ākīgos amerikāņu žurnālistus uzstādīt ģen. Klerkam dažus vēl ākīgākus jautājumus, uz kuŗiem viņš arī atbildējis. Tā uz jautājumu, vai ģenerālis nepielaiž varbūtību, ka ASV valsts departaments nevarētu būt „kreisā ietekmē," ģen. Klerks devis apstiprinošu atbildi šādiem vārdiem:

„Man jau labu laiku liekas, ka nav neiespējami, ka mūsu valdības iestādes ārodas kreisā spārna ietekmē. Kad es biju ASV bruņoto spēku komandieris Austrijā un tās militārais gubernātors, tāpat, kad komandēju AN bruņotos spēkus Korejā, es pa laikam saņēmu no savas valdības instrukcijas, kuŗas neizpratu. Es biju nesaprašanā, vai patiesi komūnisti iesēdušies siltās vietiņās mūsu valdībā un ietekmē lēmumus, kas aizsaucas uz ASV nākotni un labklājību!" Ģen. Klerks vēl paskaidrojis, ka viņš netic, ka ar krieviem varētu risināt sekmīgas sarunas pie zaļā galda, bet vienīgā valoda, ko viņi saprot ir spēks. Diplomātisko attieksmju pārtraukšana ar PSRS jaunu pasaules kaŗu izraisīs. Kaŗš būs tad, kad krievi nolems to sākt vietā un laikā, kas tiem būs izdevīgs. Pašreiz Padomija vairāk par visām citām zemēm pasaulē nevēlas kaŗu. Komūnisms gūst jau pārāk labas sekmes aukstajā kaŗā. Pēc ģenerāļa ieskata tomēr sadursme ar komūnistiem ASV reiz nenovēršama. Jā ASV valsts vadītāji nolems, ka Amerikas dzīvības intereses tiks apdraudētas, ka mums jācīnās, tad būtu jācīnās ar visu, kas mums ir, lai cīņu arī uzvarētu, bet ne ar tādu nožēlojamu, ierobežotu kaŗa veidu, kāds bija Korejā. Ja ASV paasinātu attiecības ar Pad. Savienību, tas gan izsauktu reakciju pie mūsu sabiedrotiem, bet ar šo risku jārēķinās, jo drīz pienāks laiks, kad ASV sabiedrotiem būs skaidri un noteikti jāpasaka, vai uz tiem mēs varam palaisties nākošajā konfliktā., vai ne.

AVIĀCIJAS MILZU TRAĢĒDIJA

El Paso. — Pagājušo svētdien El Paso tuvumā nogāzās kāds no milzīgajiem amerikāņu 10 motorīgajiem B-36 starpkontinentu bumbvedējiem, nonāvējot 1 un ievainojot 15 personu. Tā līdz šim ir B-36 katastrofa ar mazāku cietušo skaitu.

Tikai pirms 24 stundām, pagājušās piektdienas naktī Rapidu Sitijas pilsētas apkārtnē nogāzās kāds cits B-36 bumbvedējs, nogalinot 24 no 27 apmācību lidojumā esošiem apkalpes locekļiem. Pārējie trīs avarijā smagi ievainoti.

B-36 starpkontinentu bumbvedējs ar saviem 10 motoriem, 260 pēdu spārniem un astī piecstāvu mājas augstumā ir lielākā ar propelleriem dzītā lidmašīna pasaulē, kas var aizvest atombumbu vai ūdeņražbumbu no Sav. Valstīm līdz katram punktam zemes lodē.

Pirms šīm divām vienai otrai sekojošām katastrofām pēdējā B-36 avarija notika 1953. gada 12. decembrī, prasot 9 cilvēku dzīvības.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

Rietumu lielā konkurente — Japāna

Japānas saimniecība sāk pieņemt tādu attīstības gaitu, kas drīzumā var izraisīt Savienoto Valstu politikas maiņu. Saimnieciskās attīstības uzplaukums, kam pamatā bija Korejas karš, uzrāda krietnas atslābuma pazīmes. Sekas ir preču izvietošanas krize — tirgus trūkums. Lai to pārvarētu, Japāna meklē ceļus savas ārējās tirdzniecības aktivizēšanai. Rietumi tam pretojas.

Iespaidīgas saimniecības aprindas prasa patstāvīgas saimniecības politikas ceļu. Tas jo spilgti pierādās tirdzniecībā ar komunistu Ķīnu. Korejas kara laikā koši plauka nelegālā tirdzniecība ar komūnistiem. Tagad Japāna neatlaidīgi prasa tūlītēju Ķīnas tirgus atklāšanu.

Ja pašreizējā pasaules stāvoklī nerodas jauni sasprindzinājumi, nelolosim veltas cerības, agrāk vai vēlāk Sav. Valstis būs spiestas atzīt vienā vai otrā veidā sarkanās Pekingas valdību. Rietumu zemes, kas ar šādu Pekingas režīma atzīšanu prātoja par apsološu tirdzniecības uzplaukumu Austrumu un Rietumu starpā, būs krietni alojušās, nerēķinoties un nelekalkulējot savos aprēķinos Japānu. Topošajā Ķīnas tirgū parādīsies spēcīga un konkurences brīva Japāna!

Vai Japāna paliks uzticīga Rietumiem? Ar izvērstu Ķīnas tirgu viņa var ievērojami stiprināt savu saimniecību. Komūnistu Ķīna savos tirdzniecības darījumos labprāt ietilpinās arī politiskās „sarkanās idejas." Arī pašreiz komūnistiem simpatizējošo skaits Japānā aug, sevišķi intellektuāļu vidū. Jācer, ka ar laiku šie ļaudis aptvers šīs koķetērijas briesmas. Vairākums japāņu iestājas par neatkarīgas politikas kursu. Viņi vēlētos palikt neitrāli un figurēt, ka trešā vara divu pretpolu balansā.

Divi faktori vairāk nosaka turpmāko kursu nekā iekšpolitiskā attīstība. Proti: ārējais spiediens, kas izriet no divu dažādu ietekmju sfairās sadalītās pasaules un iekšējais — saimnieciskās depresijas atrisināšana. Divi faktori, kuŗus Savienotās Valstis ar tālredzīgu un sekmīgu politiku var ietekmēt savā labā. Japāņu tauta droši sekos Rietumiem un paliks uzticīgs un negrozīgs demokratiju balsts, ja brīvā pasaule tai dos šo iespēju. Japāna Tālajos Austrumos ir pēdējais lielais valnis pret komūnisma izplešanos, tādēļ tuvākajos gados jo iešķirīgu nozīmi gūs jautājums par Japānas „krāsu."

Labi darītu Vašingtonā, ja tā jau tagad piešķirtu pienācīgu vērību Japānā briestošo notikumu attīstībai un tā novērstu nākošo īssavienojumu savai politikai Āzijā. Nākotnē rādīs, vai Japāna būs ieguvums Rietumiem. Fas.

AGLONAS DIEVMATES PIEMIŅAS SVĒTKI SVEŠUMĀ

LATVIEŠU KATOĻU SANĀKSME LONDONĀ, ONT.

Katoļticīgo latviešu garīgajā centrā Aglonā ik gadus 15. augustā pulcējās desmitiem tūkstošu svētceļnieku, lai atzīmētu Māras zemes karalienes Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētkus. Šie svētki bija izvērtušies par mūsu dzimtenes lielāko ticīgo sapulcēšanās vietu un tanīs katrs katolis vismaz reizi savā dzīvē gribēja piedalīties. Lai uzturētu gaišas atmiņas par šo lielo notikumu dzimtenē, Londonas katoļu kopa jau sesto gadu pēc kārtas rīkoja katoļu sanāksmes Londonā lielo Aglonas Dievmātes svētku atzīmēšanai.

Šī gada sanāksme bija sevišķi plaša un iespaidīga. 14. augusta vakarā tautieši no tuvienes un tālienes pulcējās krāšņajās bīskapa katedrāles telpās, kur prāvests S Mozga no Vindzoras, asistējot Dr B. Kokinam no Toronto, noturēja dievkalpojumu. Pēc izjusta sprediķa un Jaunavai Marijai veltītas litānijas, kas vienmēr šinīs svētkos tika svinīgi dziedāta Aglonā, LKKCK koris agr. V. Rundāna vadībā izpildīja vairākas garīgās dziesmas. Pēc dievkalpojuma svētku dalībnieki pulcējās sarīkojumu zālē, kur čaklās Londonas katoļu kopas dāmas bija klājušas galdus. Vakariņu laikā, kuŗās piedalījās ap 200 viesu, tika nolasīti V!E! bīskapa J. Rancāna un V!E! Londonas bīskapa Kodija apsveikumi. Londonas bīskaps bija atsūtījis garāku vēstuli, draudzīgi pieskaroties arī jaunkanadiešu un it sevišķi latviešu dzīves un darba apstākļiem šinī zemē. LKKCK centrālās valdes vārdā svētku dalībniekus uzrunāja J. Niedra, pakavējoties pie šo svētku atmiņām dzimtenē, aicinot uz kopdarbību, aktivitāti un tautisko solidāritāti kā gaišos, tā pelēkākos trimdas brīžos. No LNAK padomes un Londonas latviešu organizācijām sanāksmes dalībniekus sveica LNAK padomes priekšsēdis prof. A. Dreimanis, bet no DV Londonas nodaļas Raibekazs. Vakars noritēja labā saskaņā un omulībā. Viesu starpā redzēja sejas no Toronto, Hamiltonas, Montreālas, Niagāras, St. Katarīnas, Bramptonas, Vūdstokas, Detroitas, Bafalo, Vindzoras, Čatamas, Sarnijas un daudz citām vietām. Daudzi satikās pirmo reizi pēc vairākiem gadiem.

15. augusta rītā visi svētku dalībnieki pulcējās Jēzus Sirds kapellā, kur Dr. B. Kokins noturēja svinīgu messu, piedaloties LKKCK korim agr. V. Rundāna vadībā. Paprāvais dievnams bija dievlūdzēju piepildīts. Dievkalpojuma laikā gandrīz visi baznīcēni piegāja pie dievgalda. Dievkalpojumu noslēdza Latvijas katoļu himna un Aglonas Dievmātei veltīta svētceļnieku dziesma.

Pēc dievkalpojuma svētku dalībnieki pulcējās kopējās brokastīs.

Izmantojot LKKCK kopa viesošanos Londonā, bīskapa katedrāles rektors kori laipni aicināja nodziedāt latīņu messu kanadiešu galvenajā dievkalpojumā katedrālē. Koris to arī godam izpildīja, saņemot pateicību un atzinīgus vārdus kā sprediķa laikā no kanceles, tā arī no garīdzniecības un katedrāles draudzes padomes. Vairāk kā tūkstoti lielajai dievlūdzēju saimei sprediķa teicējs garīdznieks veltīja atzinīgus vārdus Latvijai un latviešu tautai ,kas sagādāja sevišķi lielu gandarījumu kopa dalībniekiem un klātesošiem latviešiem.

Svētdienas saule jau bija stipri noliekusies uz vakara pusi, kad svētku dalībnieki sāka izklīst uz saviem trimdas mitekļiem. Bija kopā pavadītas divas jaukas, garīgi bagātas un pilnvērtīgas dienas. Šinīs dienās bija ne tikai svētku dalībnieki tuvāk viens otram, bet arī tuvāk dzimtenei, pagājušām dienām un dzimtenē palikušajiem. Šādas sanāksmes stiprina un pacel garu.

Par priekšzīmīgo svētku noorganizēšanu atzinība un pateicība pienākas nelielajai, bet darbīgajai un atsaucīgajai Londonas katoļu kopai ar tās vadītāju V. Pakuli priekšgalā.

PATEICĪBA

Uz Jūsu laikrakstā laipni iespiesto manu aicinājumu atsaukušies trīs tautieši, ziedojot kopā $12,00 nometnes skolai. Par minēto summu skolotājas Z. Kraukles iepirktās latviešu grāmatas izdalītas audzēkņiem. Sirsnīgi pateicos.

Vircburgā (Vācijā), 1954. g. aug.

Ed. Paegle

KAS JĀIEVĒRO DV DIENĀS

Tautas un vienības svētku — apmeklētājiem un dalībniekiem

ZIŅU BIROJS

Svētku laikā darbosies ziņu birojs, kas iebraukušajiem viesiem un koristiem sniegs informāciju par svētku norisi, naktsmītnēm, satiksmi u. t. t.

Ziņu biroji darbosies:

Piektdien, 3. sept. — DV namā, 123 Huron St., no pl. 9—24, tel.: EM 8-0792.

Sestdien, 4. sept. — Sv. Andreja baznīcas telpās (Jarvis un Carlton ielu krustojumā) no pl. 7—16, tel. WA 4-1563.

Svētdien, 5. sept. — 62 Claremount St. no pl. 9.00.

BIĻEŠU PĀRDOŠANA

Ieejas biļetes iepriekšpārdošanā Toronto: LA redakcijā, 123 Huron St.; Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St.; Beltes delikatesu veikalā, 281 Danforth Ave.; Iris puķu veikalā, 588 Bloor St. W.. — Hamiltonā: Kārkliņu pārtikas veikalā, 46 York St., un Zitmaņa juvelieru veikalā, 170 James St., N.

Sākot ar piektdienu, 3. septembri, biļetes visiem svētku sarīkojumiem būs pārdošanā ziņu birojā. Biļešu kases būs atvērtas: Meseja zālē — sestdien, 4. sept. no plkst. 16.00. pārējos svētku sarīkojumos kases atvērs apm. stundu pirms sarīkojuma sākuma.

VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA

Svētku programmas ir loti rūpīgi sagatavotas un ar plašu saturu. Programmās būs vērtīgi ievadraksti no trimdas ievērojamākām latviešu personām, pilnīgas ziņas par visiem svētku sarīkojumiem, koŗu šastāvu, diriģentiem, aktiešiem u. t. t. Bez tam programmas būs bagātīgi illustrētas dažādiem attēliem, Toronto pilsētas plānu ar atzīmētām sarīkojumu vietām, kā arī ceļa plāns uz svētku atvadu balli, pirmdien, 6. sept. Svētku programmas savā techniskā apstrādājumā un saturā būs plašākas nekā pag. g. dziesmu svētku programmas.

Programmas pārdos par 50 c gab. visos svētku sarīkojumos un informācijas birojā.

NODERĪGI TELEFONA NUMURI:

Gray Coach autobusu satiksme Dundas un Bay ielu stūrī, tel. EM 3-4221.

CNR dzelzceļš — Union stacijā, Front St., pretim Royal York viesnīcai, EM 3-7011.

CPR dzelzceļš — Union stacijā, Front St., pretim Royal York viesnīcai, EM 4-8231.

Policija, EM 3-2121.

Diamond Taxi EM 6-6868.

Metro Taxi EM 3-5611.

NAKTSMĪTNES

Visi, kas iepriekš pieprasījuši naktsmītnes, saņems tuvāku informāciju ziņu birojā. Tur norādīs mītņu atrašanās vietu, kā arī saņems kviti par iemaksāto naudu.

Svētku viesi, kas iepriekš reģistrējušies un ieradīsies piektdien, pārnakšņos DV namā, 123 Huron St., bet nākošās naktīs, kā arī tiem, kuŗi ieradīsies sestdien, norādīs citu vietu.

Satiksme no Massey Hall uz Palace Pier..

Paredzēts noorganizēt speciālu TTC autobusu satiksmi, kas koncerta dalībniekus pēc koncerta beigām nogādās tieši uz svētku balli.

INFORMĀCIJA KORISTIEM

Koristi ziņu birojā saņems informāciju par naktsmītnēm, mēģinājumiem, ieejas kartēm, brokastīm un pusdienām.

Dienas kārtība koristiem sestdien, 4. septembrī:

1. No plkst. 7.00—9.00 visiem koŗu priekšniekiem vai pārstāvjiem, iesniedzot rakstveidā sava koŗa vārdisku sarakstu, kas svētkos ieradīsies, ieskaitot diriģentu, jāziņem informācijas birojā (Sv. Andreja baznīcas telpās, Jarvis un Carlton ielu krustojumā) visas pienākošās ieejas kartes, uzturа kuponi un naktsmītņu zīmes. Programmas dziedātāji saņems pie ieejas Massey hallē.

2. No plkst. 8.00—9.00 visiem aktīviem koŗu dalībniekiem brokastis.

3. Plkst. 9.00 precīzi sāksies koŗu kopmēģinājums Sv. Andreja baznīcas telpās. Tas ir obligāts visiem koristiem, kuŗi piedalās DV dienu koncertā. Mēģinājums notiks virsdiriģenta J. Ciruļa un V. Lindes vadībā.

4. No plkst. 12.00—12.30 E. Škobe instruēs koŗus par uziešanas un nostāšanās kārtību uz Massey Hall skatuves.

5. No plkst. 12.30—13.30 pusdienas koristiem.

6. Plkst. 16.15 visiem koristiem jāsapulcējas Massey Hall, 178 Victoria St., pagrabā. Pie ieejas uzrādāmas dalībnieku kartes, kuŗās jābūt ierakstītam vārdam un uzvārdam. Koristiem ieeja tikai no Victoria ielas!

7. Visiem koristiem jāierodas pēc iespējas tumšos (zilos vai melnos) uzvalkos, baltos kreklos un garām — tumšas krāsas kakla saitēm.

8: Plkst. 17.00 sāksies svētku koncerts.

9. Plkst. 19.30 sāksies svētku balle Palace Pier deju zālē, 1 Lakeshore Rd., pie Ontario ezera.

10. Koristiem, kas pie ieejas balles zālē uzrādīs savu dalībnieku kartīti, izsniegs ieejai ballē brīvbiļeti.

11. Svētdien, 5. septembrī, no plkst. 9,30—10,30 brokastis tikai ārpus Toronto dzīvojošiem koristiem — 62 Claremount pagraba zālē.

D. V. DIENU KANADĀ SVĒTKU NORISE

Vīru kopkoŗa koncerts notiks sestdien, 4. septembrī, plkst. 17.00 Massey Hall'ē, 178 Victoria St., un tanī piedalīsies 8 koŗi un atsevišķi dziedātāji no Kanadas un ASV. No ASV pieteikušies 97 dziedātāji, bet no Kanadas 94 dziedātāji, kopā 191 dziedātājs. Virsdiriģenti būs komp. J. Cirulis un komp. V. Linde.

Dziedātāji un diriģenti ar lielu aizrautību cenšas dot programmai pēdējo slīpējumu. Kanadas dziedātāju veiksmīgais kopmēģinājums Hamiltonā, 22. augustā, liecina par labu programmas gatavību.

Svētku balle notiks sestdien, 4. septembrī, plkst. 19,30 lielākajā Toronto deju zālē — Palace Pier — 1 Lakeshore Rd., pie Ontario ezera.

Jāpiezīmē, ka šis ir pirmais gadījums, kad latvieši vieni paši rīko balli Palace Pier zālē. Deju mūziku spēlēs 10 vīru orķestris.

Līdz 1500 ieejas biļetēm sēdvietas rezervētas pie galdiņiem. Pie dejas zāles ir ērtas auto novietošanas iespējas.

REFERĀTS „DV MĒRĶI UN TRIMDAS SABIEDRĪBA"

svētdien, 5. septembrī, plkst. 11, 123 Huron St. Runās Dr. J. Zariņš. Rīcības komiteja paskaidro, ka referents priekšlasījumā izteiks savas personiskās domas.

TEĀTRA IZRĀDI

svētdien, 5.septembrī, plkst. 14,30 rīko DV teātris Kanadā. Uzvedīs E. Vildes 3 cēlienu komēdiju „Pūķis Almas Mačas režijā. Dekorācijas gatavojis Kārlis Bērziņš.

SACĪKSTES BASKETBOLĀ

5. sept., plkst. 17.30 UNF namā, 297 College St. Spēlēs Kanadas DV sastāditā (sastādījis R. Kadiķis) pret ASV DV Detroitas un Klīvlendas sastādīto. Sacīkšu starplaikā tautisko deju priekšnesumi DV deju kopas Sakta izpildījumā. Vadītājs Ziedonis Šuriņš.

ATVADU BALLE

pirmdien, 6. septembrī (Labour Day) lietuviešu farmā Lake Medad Hamiltonas tuvumā, 28 jūdzes no Toronto. Spēlēs Toronto latviešu pūtēju orķestris un skaņu plašu mūzika. Būs pilna bufete ar uzkožāmiem un dzeramiem. Sīks ceļa norādījums svētku programmā.

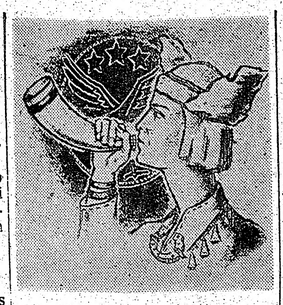

SVĒTKU PROGRAMMA

sastādīta, lai tā būtu par vadoni visiem svētku dalībniekiem. Tanī atradīs visu svētku sarīkojumu — koncertu, teātŗa, sporta sacīkšu u. c. pilnīgas programmas. Tur būs arī Toronto pilsētas ielu plāns ar uzskatāmi parādītām svētku sarīkojumu un citām nozīmīgākām vietām, kas jo sevišķi noderīgs iebraucējiem. Bez mūsu sūtņu apsveikumiem, programmā būs arī interesanti raksti, veltīti mūsu trimdas dzīvei un DV organizācijai.

Programma būs dabūjama svētku informācijas birojos un visos svētku sarīkojumos. Cena 50c.

Kā nokļūt uz svētku atvadīšanās balli?

Uz Lake Medad farmu, kur notiks svētku atvadīšanās balle, ceļš nogriežas pie Waterdown, kas atrodās pie 5. ceļa — 37 jūdzes no Toronto un 7 jūdzes no Hamiltonas, pa Mill St. uz ziemeļiem. Kad Mill St. izbeidzas, jānogriežas pa labi, un pēc apm. 3 jūdzēm ceļa kreisajā pusē kupliem kokiem apaugusi aleja vedīs Lake Medad farmā. No Toronto braucot, var nogriezties no 5. ceļa pa labi 3 jūdzes pirms Waterdown, un tad pēc 1.5 jūdzēm pa kreisi, no kurienes Lake Medad farma ir 1 jūdzi ceļa labajā pusē. Būs izliktas ceļa zīmes. Sīks ceļu plāns noklūšanai uz Lake Medad būs iespiests svētku programmā.

Prelāts E. Stukels Kanadā

Pēc ASV katoļticīgo latviešu pārstāvju sanāksmes Grand Rapidos, jaunievēlētais Amerikas Latviešu katoļu apvienības priekšsēdis prelats E. Stukels apmeklēja Kanadu. Toronto viņš satikās ar prof. Dr. B. Kokinu, LKKCK centrālās valdes priekšsēdi J. Niedru un citām katoļu amata personām. No Toronto prelāts devās caur Montreālu uz Nujorku.

Dainas koris

atjaunos dziedāšanas mēģinājumus pirmdien, 6. septembrī, pl 8 vakarā, DV namā, 123 Huron St. Mēģinājumi turpmāk notiks pl. 8 vakarā divas reizes nedēļā — pirmdienās DV namā, bet ceturtdienās — Trīsvienības baznīcā, Sherbourne un Bloor E.

Tanīs pašos laikos var pieteikties jauni dziedātāji visās balsu grupās.

Dainas koŗa valde

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798
MONTREALĀ, P. Q.

Svarīga Toronto organizāciju apspriede

Apspriedi vadīja LNAK pr-dis A. Svenne. Bija reprezentētas 15 Toronto latviešu organizācijas, no dažām bija ieradušies pat vairāki pārstāvji.

Svarīgākais darba kārtības jautājums bija LNAK Padomes vēlēšanas, par kuŗām referēja A. Svenne. Diskusijas par tām ieilga līdz pusnaktij.

Pieņēma divas vēlmes:

1. Ja pirms vēlēšanām neizdotos grozīt LNAK statūtu paragrafu par vēlēšanu kārtību, tomēr visas organizācijas aicinātas sekmēt piedalīšanos Padomes vēlēšanās arī pie pastāvošiem statūtiem.

2. Organizācijas tiek lūgtas nepieņemt lēmumus, kas varētu atturēt organizāciju locekļus no piedalīšanās LNAK šī gada vēlēšanās.

KATOĻU STUENTU B-BAS DZINTARS SANĀKSME

Ik gadus LKSA Dzintars locekļi mēdz pulcēties studiju dienām vienā vai otrā kontinentā. Pēc diviem gadiem šādas studiju dienas, gandrīz parallēli ar Eiropā dzīvojošiem dzintariešiem, kuŗiem tās tikko kā beigušās Annabergā, notiks atkal Toronto pilsētā, 4., 5. un 6. septembrī, ar vadītāju pamatjautājumu: Katoļu studentu starptautiskā sadarbība Pax Romana gara izpratnē. Tiešā rīkotāja ir Kanadas vienība ar senioru Ed. Upenieku, bet piedalīsies arī vairāki desmiti ASV dzīvojošo dzintariešu. Studiju dienu darbu paredzēts sākt 4. septembrī plkst. 18.00 ar svinīgu atklāšanu Sv. Miķeļa katedrāles draudzes zālē (66 Bond St). Svarīgākais darba posms pēc dievkalpojuma sv. Cecīlijas baznīcā ar Toronto — Bramptonas koŗa piedalīšanos noritēs svētdien, 5. septembrī turpat ar sekojošu slēgtu vakaru.

As. K.

LASĪTĀJU VĒSTULES

ŽURNĀLISTI SARŪGTINĀTI

Pagājušās nedēļas nogālē Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā „Saulainē" notika divi ievērojami sarīkojumi: Pūt, vējiņi brīvdabas izrāde un bērnu svētki. Uz Pūt, vējiņi izrādi bija ieradušies arī latviešu preses pārstāvji - žurnālisti un fotografi, kuŗiem rīkotāji lieda brīvu ieeju šai sarīkojumā. Starp tiem bija preses fotografi H. Kliģers un J. Kreilis, „Laika" mākslas kritiķis Mariss Vētra un Latvijas Vācijā pārstāvis A. Kalniņš. Iekšā laidēji strīkti paskaidroja, ka avīžnieki esot tādi paši skatītāji kā visi citi un nekādas priekšrocības tiem nepienākoties. Visā plašajā pasaulē ir jau zināma tradicija, ka prese tiek ne tikai laista, bet pat ieaicināta visos publiskos sarīkojumos par brīvu. Pēdējā laikā Toronto novērota parādība, ka vairākas latviešu organizācijas savos sarīkojumos pieprasa maksāt preses pārstāvjiem ieeju. Par vienu sarīkojumu jau varētu arī viegli samaksāt, bet tā kā to ir ļoti daudz, pat trīs vienā vakarā, un nabaga žurnālistiem jābūt klāt, tad izdevumi reizēm var būt pat trīs reizes lielāki par ienākumiem. Zinot, ka aktīvos preses darbiniekus Toronto var saskaitīt pat uz vienas rokas pirkstiem, jācer, ka turpmāk sarīkojumu rīkotāji pret pašu žurnālistiem būs druscin laipnāki un sapratīs laikrakstu lomu mūsu trimdas sabiedriskajā dzīvē.

Latviešu preses darbinieks Toronto

SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

4—6. sept. Daugavas Vanagu dienas.
4. sept. Vīru kopkoŗa koncerts, Massey Hall. Svētku balle, Palace Pier.
5. sept. DV Teātŗa izrāde, E. Vildes Pūķis, 62 Claremont St..
6. sept. Svētku atvadas, Lake Medad, Hamiltonas tuvumā.
8. sept. Olafa Ilziņa koncerts, Eaton auditorijā.
11. septembrī Mednieku un makšķernieku klubs rīko Sidrabenē māla baložu šaušanas sacīkstes ar sekojošu balli.
25. sept. Skautu un gaidu sarīkojums.
TLT Augstskolas Sestdienas ģimnazijas atklāšanas vakars ar deju sestdien, 11. sept. Sv. Andreja baznīcas zālē.
9.—16. okt. Kultūras dienas.

HAMILTONIEŠI ROSĪGI GATAVOJAS DV DIENĀM

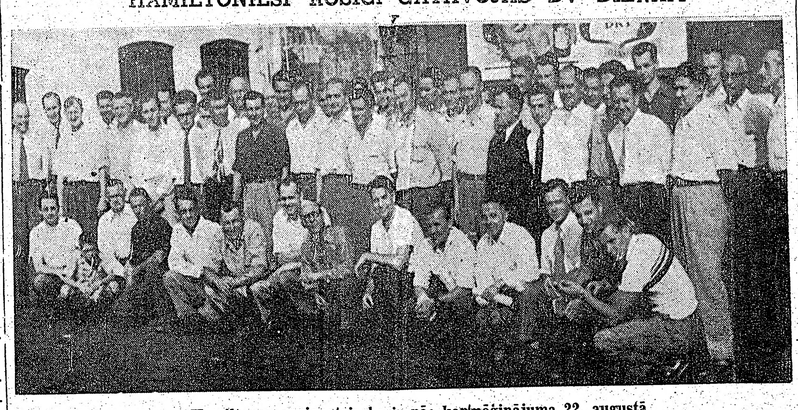

Hamiltonas apvienotais koris pēc kopmēģinājuma 22. augustā.

TORONTO KANADĀ

Toronto latviešu organizācijas 25. aug. sanāksmē apsprieda valsts svētku atzīmēšanas jautājumu. Uz LNAK uzaicinājumu piedalījās sekojošu organizāciju pārstāvji: A. Svenne (LNAK), P. Broks (DV), N. Pētersons (TLB), A. Roze (I. latv. ev. - lut. dr.), Z. Tūtenbachs (Sv. Jāņa dr.), E. Skujiņš (LSAK), K. Tannis (Kalpakieši), L. Vītola (TLB sestdienas skola) un V. Pētersone (Lāpa).

Sanāksmes dalībnieki izvēlēja rīcības komiteju un izlēma dažus aktuālākos jautājumus. Vienojās katrā ziņā rūpēties par augstvērtīgas koncertprogrammas izraudzīšanu, piemērotu svinīgajam gadījumam, paredzot īrēt Technikuma auditoriju, kur 18. novembŗa akts notika jau pagājušā gadā. Debates izraisīja jautājums, vai šai sarīkojumā būtu nemama noteikta ieejas maksa vai labprātīgi ziedojumi, jo parasti rodas grūtības ar izdevumu segšanu. Vienojās par labprātīgiem ziedojumiem, pajautjoties uz tautiešu atsaucību, kā arī uz kuplāku apmeklētāju skaitu. Izskanēja arī doma par jaunatnes piesaistīšanas vēlamību, lai vairāk ieinteresētu visjaunākos trimdiniekus par 18. novembŗa notikumu un tā nozīmi. TLB Sestdienas skolas pārstāve L. Vītola ziņo, ka skola ir paredzējusi rīkot īpašu 18. novembŗa aktu ar jaunatnei piemērotu programmu, jo vispārējais akts būtu smagāk izprotams jaunatnei. Šo priekšlikumu atzina par vēlamu, jo arī agrāk dzimtenē skolām un dažām organizācijām notika atsevišķi valsts svētku akti. Kā jau iepriekšējos gados, arī šogad sagaidāmi viesi no oficiālām kanadiešu aprindām, kā arī citas prominentas personas.

Nākošā rīcības komitejas sēde paredzēta 17. septembrī, bet to vēl ieprieks izziņos laikrakstā un ar atsevišķiem paziņojumiem. B.

18. novembŗa sarīkojuma rīcības komiteja amatus sadalīja sekojoši: priekšsēdis A. Svenne, sekretāre V. Pētersone no Lāpas, kasieris N. Pētersons no TLB, telpu dekorēšanu pārzinās Ž. Rūtenbergs no Sv. Jāņa draudzes, par kārtību rūpēsies E. Skujiņš LSAK, informāciju — P. Broks DV, bet par programmu K. Tannis no LNAK.

Latviešu YMCA's biedri, paklausot biedra dibinātāja un goda priekšsēža V. Zvanītāja aicinājumam, sestdien, 18. septembrī ciemosies viņa lauku mājās. Izbraukums tiks organizēts ar privātām auto mašīnām. Atgriešanās paredzēta svētdienas vakarā. Tuvāka informācija pie Ž. Zentiņa, LL - 1470.

Ontario Tirdzniecības kamera bija aicinājusi kopā dažādo tautību pārstāvjus, ieskaitot jaunkanadiešu presi. Sanāksme notika pazīstamā alus brūža „Labatt's Brewery" telpās — King ielā. Bija ieradušies ap 50 personu. No latviešiem bija klāt mācītājs A. Lūsis un V. Kaļiņš. Sanāksmi atklāja Imigrācijas un pavalstniecības departamenta pārstāvis Džons Šarps (John Sharp), norādot,ka Kanadas Tirdzniecības kamera arvien bijusi labvēlīga immigracijai. Kanadas augšana atkarīga no tās iedzīvotāju daudzuma un tāpēc immigrācijas veicināšana sekmē Kanadas uzplaukumu. Ontario Tirdzniecības kameras direktors M. Kampbells (M. Campbell) īsumā iepazīstināja ar Kanadas Tirdzniecības kameras uzbūvi un paņēmieniem un lūdza, lai jaunkanadieši izsacītu savas domas, kā palīdzēt immigrantiem nostiprināt savu materiālo rocību. Ontario Tirdzniecības kameras prezidents I. Vagners (Iwar Wagner) atcerējās, kā viņš, kā jauns iecelotājs no Anglijas, savā laikā tāpat pamazām centies lauzties uz priekšu, atzīmējot, ka arī viņa uzņēmumā tagad strādājot jaunie immigranti un atestējot sevi par priekšzīmīgiem strādniekiem. Sekojošās diskusijās lielākā daļa runātāju uzsvēra, ka galvenā panākumu atslēga iebraucējiem ir dabūt pastāvīgu darbu. Tika arī ieroināts, ka vēlams jauniebraucēju saimnieciskos pasākumus financiāli atbalstīt. Tirdzniecības kameras pārstāvji tam pievienojās un ieteica kamerai iesūtīt rakstveida priekšlikumus, kas dotu iespēju tos izvērtēt.

Sanāksme beidzās draudzīgā noskaņā. Labatts bija rūpējies par viesu pacienāšanu.

Sakarā ar katoļu studentu sanāksmi Toronto, svētdien, 5. septembrī Sv. Cecīlijas baznīcā, Anettes un Pacifik ielu stūrī, plkst. 10,30, notiks dievkalpojums ar katoļu koŗa un solistu piedalīšanos. Latviešu dievlūdzējiem baznīcā rezervētas vietas.

2. septembrī Olafs Ilziņš sniegs savu pirmo koncertu Kanadas galvaspilsētā Otavā, kur viņš pēc vairāku nedēļu rūpīgas gatavošanās, uzsāks savu Kanadas koncertturneju. Koncerta rīkošanā galvaspilsētā piedalās arī Carlton College, kas ir rets gadījums, kad kāda Kanadas izglītības iestāde aktīvi iesaistās ārzemju mākslinieka sarīkojuma protežēšanā. No vietējās latviešu kolonijas koncerta rīkošanā piedalās ev.-lut. draudzes dāmu komiteja ar savu enerģisko priekšnieci M. Bormani. Toronto publikai, kā zināms, Olafs Ilziņš savu koncertu sniegs 8. septembŗa vakarā Ītona auditorijā. Vietējā raidītāja studijas zālē mākslinieka jau noticis kopmēģinājums ar pianistu Leo Barkinu, kas pavadīs Toronto publikai veltīto koncertu. Vairākas Kanadas mūzikas autoritātes par Olafa Ilziņa spējām izsacījušās ļoti atzinīgi. Ar 30. augustu Ītona auditorijas kasē sākās ieejas karšu pārdošana. Kase atvērta no pl. 9 rītā līdz pl. 10 vakarā. Jāiegaumē, ka ieejas kartes saņemamas tikai Ītona kasē un citur tās nepārdos. Savas koncertturnejas laikā Olafs Ilziņš apdrošinājis savas rokas pret negadījumiem par 100.000 dol. Uzturoties Toronto, mākslinieks apmeklēja arī mūsu laikraksta redakciju, dzīvi interesējoties par latviešu laikraksta tapšanas gaitu un tā technisko izveidošanu. Viņš zināja pastāstīt, ka Latvija Amerikā ir mīļi gaidīts viesis arī pie Venecuēlas tautiešiem.

ST. KATARĪNĀ

15. augustā māc. V. Šēfers kristījis Andersoni, Debru-Ingridu, Leonarda un Zigridas, dzim. Zeltītes meitu.

LONDONĀ

22. augustā māc. V. Šēfers kristījis Vasariņu, Dainu-Astrīdi, Pētera un Almas, dzim. Vēzis meitu.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraksītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

ATZINĪBAS BALVA LATVIEŠU ZINĀTNIEKAM

PROF. L. BĒRZIŅA GODINĀŠANA KOLORADO SPRINGĀ

Sirsnības un mīlestības noskaņu ziņā skaistākā diena, kāda Kolorādo Springā piedzīvota, bija 22. augustā, kad YWCAs zaļajā zālē, ko draudzīgi lauru kokiem, ziediem un Latvijas karogu bija greznojušas draudze ar biedrību, šejienes tautieši kopā ar kuplu tautiešu saimi no Denveras sumināja sirmo dzejnieku, zinātnieku, audzinātāju un mācītāju prof. Dr. h. c. Ludi Bērziņu.

Viņam šogad piepildās 60 gadu no viņa pirmā zinātniskā darba publicējuma par tautas dziesmu metriku un 50 gadu, kopš viņš atvēra savu pirmo skolu Jēkabpilī. Ar jubilāra dziesmu To dziesmu allaž dziedāšu, ka Dievs man ir par draugu, prof. L. Bērziņa fonda komitejas priekšsēdis prof. K. Kundziņš ievadīja aktu. Sirsnības apgarotā runā viņš cildināja jubilāra darba mūžu, kas dziesmā, zinātnē, skolā un Dievā savijies skaistā vainagā, un nodeva Atzinības balvu un apsveicēju grāmatu ar vairāk nekā tūkstoš Atzinības balvas sagādātāju vārdiem. Ar gandarījumu jāpiemin tas, ka nu arī trešais dižākais Latvijas universitātes filol. un filozof. fakultātes baltu nodaļas profesors L. Bērziņš blakus Tēvzemes laureātiem prof. J. Endzelīnam un P. Šmitam vainagots ar Atzinības balvu, kas materiālos apmēros līdzīga Tēvzemes balvai un godam nopelnīta. Skaisti ir apzināties, ka arī trimdā mēs protam savus kultūras dižākos darbiniekus tā godināt un cienīt.

Denveras latviešu draudzes vārdā jubilāru sveica pēc balvas pasniegšanas V. Zēbauers, bet Dr. phil. Zerviņa dāmu kom. vārdā rozēm apveltīja jubilāra kundzi, A. Pommers sveicināja no šejienes korporāciju kopas, O. Bērziņš no letoņu saimes, M. Delle no sieviešu korporāciju kopas (rozes), H. Bergs no skautu vienības, pasniegdams šaržu, kuŗā jubilārs cepurē dažādus dārgumus no tautiskas pūra lādes, ar baltām rozēm svētdienas skolas sirmo kollēgu sveica svētdienas skolas vadītāja O. Štrause, no baltu filologiem E. Zirnītis (rozes), no draudzes A. Jaunarājs, no draudzes dāmu komitejas N. Paukule (rozes), no latv. biedrības N. Rasiņš, no latv. b. dāmu kom. E. Līce (rozes).

Rakstveidā jubilāru sveicināja J. Bičolis stud. biedr. Ramave vārdā, K. Draviņš, V. Rūķe-Draviņa, A. Dravnieks no bij. Rīgas skolotāju institūta abs. biedrības, bij. kollēgas no Rīgas skolotāju inst.: prof. J. Burtnieks, Gēgere, Goba; prof. P. Starcs no Latv akadēmisko māc. spēku apvienības, prāv. J. Ķullītis, māc. Ķerģis, J. Teriņš, Strautnieks, Straumanis, doc. Olga Rudovska, prof. Inveiss ar ģimeni, brīvmāksl. Cirķele-Gaiķēna, Denveras latviešu klubs ,mag. paed. Ieviņš un daudzi citi.

Pateikdamies apsveicējiem, jubilārs aizkustināts garākā runā pieminēja tos zvaigžņu dālderus, kas bāgātīgi viņa dzīvē biruši no zvaigznēm, tāpat kā bāra bērnam kādā pasaciņā.

„Dzijā pateicībā gribētu pieminēt ,ka manā mūžā daudz tādas zvaigznes spīdējušas, vispirmā kārtā gribētu pieminēt tēva māju. Arī tām citām zvaigznēm, kas manā mūžā spīdējušas, ir dažs silts stars iekritis manā sirdī, jo bez ģimenes, bez brāļiem manā mūžā bijusi laime būt labu skolotāju un mīļu skolas biedru vidū, no kuŗiem dažs tad tagad sirdī pametis dziļas pēdas. Tie ir zvaigžņu dālderi, kas man tā biruši."

Prof. K. Kundziņa apsveikuma runu un jubilāra pateicības runu skaņu meistars V. Zīle ieskaņoja skaņu lentā, bet filmoperātors J. Valtenbergs rakstuŗīgākās vietās uzņēma filmā.

Godināšanas aktu noslēdza ar Tautas lūgsnu Dievs, svētī Latviju.

E. Z.

1. r. no kr.: V. Zebauers, prof. L. Bērziņa kundze, prof. L. Bērziņš, prof. K. Kundziņš. Jubilāru opsveic M. Delle.

J. Valtenberga foto.

Garīdznieka un valstsvīra jubileja

MONSINJORAM JĀZEPAM ČAMANIM 70 GADU

Latviešu katoļticīgo saimē viens no ievērojamākiem garīdzniekiem ir Jāzeps Čamanis. Viņam lieli nopelni arī brīvās Latvijas valsts un sabiedriskajā dzīvē. Par nopelniem baznīcas un kristīgās audzināšanas darbā J. Čamanis paaugstināts par monsinjoru, bet par izciliem veikumiem valsts un tautas dzīvē — apbalvots ar vairākiem Latvijas ordeņiem.

Mons. J. Čamanis dzimis 1884. g. 1. septembrī Ilūkstes apriņķī Bebrenes pagasta Kaupiškos, kur viņa tēvs Jānis un māte Marija nodarbojās ar lauksaimniecību.

Pēc Telšu garīgā semināra absolvēšanas J. Čamanis studējis Pēterpilī Ķeizariskajā Romas - katoļu garīgajā akadēmijā un to beidzis ar teoloģijas kandidāta grādu. Pirmo Svēto mesu viņš vadījis Bebrenes baznīcā, kur par prāvestu bija māc. Šarka. Promocijas dievkalpojumā piedalījās Viļņas bīskaps Edvards Rops. Par priesteri J. Čamani iesvētīja 1911. g. 11. jūnijā Pēterpils katedrālē Mogiļevas palīgbīskaps Jānis B. Cepļaks.

No 1913.—1920. g. J. Čamanis vada Jūrkalnes un Alsungas katoļu draudzes un vietējās skolās māca ticības mācību. Jau toreiz jaunais kapelāns draudzēs bija iecienīts un iemīļots kā apdāvināts, laipns un izpalīdzīgs garīdznieks un cilvēks. Īpaši Pirmā pasaules kara laikā, kad vācu okupācijas vara apspieda latviešus, viņš darīja iespējamo, lai atvieglotu zemnieku nastas. Vācieši uz viņu raudzījās ar neuzticību, pat kādu laiku ap mācītāja māju patrulēja kareivji. Kad pienāca 1918. gads un nodibinājās brīvā Latvija, J. Čamanis bija pirmais, kas jauniešus aicināja stāties karavīru rindās cīpā pret jaunās valsts ienaidniekiem, un panākumi bija lieli.

Šinī laika posmā J. Čamanis rosīgi darbojās arī sabiedriskajā dzīvē. Kad Jūrkalnē dibināja pirmo teātra ansambli un kori, viņš piedalījās mēģinājumos un deva vērtīgus norādījumus, ar labiem padomiem palīdzēja organizēt tautas svētkus un citus kultūrālus sarīkojumus.

No Alsungas J. Čamanis nonāca Dagdā par dekānu un vēlāk Daugavpilī, kur labu laiku vadīja ģimnāziju. 1925.—1927. g. rediģēja Latgales jaunatnes mēnešrakstu Draugs. Ilgu laiku bija kara kapelāns Latvijas armijā, kur ar lielu prasmi un smalkjūtību bieži vien izkārtoja sarežģītus konfesionālus jautājumus. No 1934. g. līdz boļševiku iebrukumam Latvijā bija izglītības viceministrs. Daudz rakstīja latviešu presē par reliģiskām, sabiedriskām un audzināšanas problēmām.

Kalpojot tautai un baznīcai, monsinjors J. Čamanis allaž bija apzinīgs un pašaizliedzīgs cilvēks par tautas labāku nākotni. Visur, kur vien viņš darbojās, cēlās jaunas skolas, veidojās biedrības, bibliotēkas un dažādi saimnieciski pašākumi. Viņa neizsīkstošā enerģija, plašais vēriens un erudicija, mācot un mudinot latviešus augšup ejai, viņa darbam deva panākumus un vispārīgu atzinību. Būdams atklātas dabas, sirsnīgs un ar veselīgu humoru, viņš visur ieguva draugus un labvēļus.

Kad 1940. g. 17. jūnijā boļševiki iebruka Latvijā, J. Čamanim laimējās izbēgt un nokļūt Romā, kur 1946. g. viņu iecēla par pāvesta galma prelātu. Pašlaik J. Čamanis pārstāv Latvijas katoļu bīskapus pie Sv. Krēsla Vatikānā.

Arī Romā, kur visus šos gadus monsinjors uzticīgi stāv nomodā par latviešu tautu, viņš ieguvis daudz draugu un labvēļu kā italiešu tautā, tā arī ārzemju pārstāvju aprindās. Trimdas apstākļos monsinjors ir kļuvis par Itālijā dzīvojošo latviešu aizstāvi un labvēli. Katrs, kam ir vēlēšanās lūgt padomu, monsinjora mājā ir mīļi gaidīts.

Visu savu garo mūžu pašaizliedzīgi veicot garīdznieka uzdevumus, sabiedriska darbinieka un valstsvīra atbildīgos pienākumus, kā arī tautas ciešanu laikā nenogurstoši aizstāvot Latvijas intereses Vatikanā, sirmais monsinjors Jāzeps Čamanis savā 70 gadu jubilejā ir pelnījis latviešu katoļticīgo saimes un visas mūsu tautas vissirsnīgāko pateicību un atzinību.

Biruta Senkēviča

Latviešu studentu sanāksmes Vācijā

Studējošā jaunatne spriež par Baltijas problēmām

Gleznainā Venus kalna pakājē, kas no austrumiem ieslēdz Bonnas un Bad Godesbergas pilsētas, atrodas Annabergas pils, kuŗa tagad ir baltiešu kristīgo studentu mītne. Mītnē dzīvo ap 30 baltiešu studentu un dažiem studentiem arī viņu piederīgie. Novietne tiek arvien paplašināta, un tiek celtas jaunas telpas studentu dzīvokļu vajadzībām.

Jau otru gadu Annabergas pilī uz savu gadskārtējo kongresu pulcējās Latviešu studentu apvienības Vācijā biedri, lai savstarpēji izmainītu domas un arī apspriestos ar pārējiem baltiešu studentiem par kopējām Baltijas valstis skarošām problēmām. Tāpēc parallēli notika arī visu Baltijas valstu bēgļu studentu sanāksme ar vairākiem vācu un baltiešu politiķu referātiem, kas izraisīja dzīvas debates par pašreizējām asimilācijas briesmām, bēgulībai ilgstot, un arī par Baltijas telpas nākotnes izredzēm.

Šīs studentu dienas ievadīja ar abu konfesiju dievkalp. māc. Urdze un pr. R. Mutulis. Svinīgajā atklāšanas brīdī piedalījās Rietumvācijas bēgļu un ārlietu ministriju un arī citu oficiālu iestāžu pārstāvji, kā arī vadošie Baltijas valstu trimdas politiķi, starp tiem arī bij. ministri: Selters (Igaunija), Karvelis (Lietuva) un Liepiņš (Latvija).

Atklāšanas un apsveikumu runās izskanēja dziļa bēgļu problēmas izpratne un vācu valdības skaidrā nostāja bēgļu problēmas izkārtošanā un materiālā palīdzībā. Valsts sekretārs Nāms no vācu bēgļu ministrijas savā runā norādīja uz katra bēgļa tiesībām uz savu dzimteni, ko viņam nevienam nevar atņemt. Bet reizē viņš arī aizrādīja uz pārspīlēta nacionālisma briesmām, kas pat 20. gadu simtenī Eiropā nolaupīja dzimteni 68 miljoniem cilvēku.

Bēgļu studentu apvienību prāvis Nikolajs Pauls atklāšanas runā uzsvēra bēgļu studentu sociālo stāvokli un studiju grūtības. Ne tikai tuvāku mīlestība, bet arī saprāts un kopīgas kultūrālas intereses stipendiju sagādē palīdzēja bēgļu studentiem.

Baltijas Pētīšanas institūta direktors E. Šturms savā runā skāra bēgļu asimilācijas problēmas un uzsvēra pašreizējo briesmu situāciju. Lai gan nepieciešama pilnīga ieslēgšanās saimnieciskā un sociālā ziņā, tomēr cik iespējams, arī attiecīgās valsts organiem jāpalīdz bēgļu kultūras saglabāšanā. Bēgļu ministrijas pārstāvji apstiprināja šīs nepieciešamības svētīgo ievirzi. Un tieši studējošai jaunatnei jābūt tai, kas nes atbildību par savas tautas kultūras saglabāšanu līdz brīvības stundai un kam vienmēr jābūt nomodā par Eiropas kopīgas kultūras mantojuma saglabāšanu un tautu saprašanos kristīgā tuvākā mīlestībā.

Iespaidīgu pārskatu par kultūrālās asimilācijas problēmām deva vācu kultūrpolitiķis Dr. O. A. Vēbermans. Diskusijās izskanēja doma par Eiropas kultūras asimilācijas briesmām un kultūras saglabāšanu.

Vācu politiķis Dr. H. E. Jāns savā referātā Eiropiskā integrācija un pasaules politiskais stāvoklis ļoti asprātīgi iztirzāja pašreizējās šķirtās pasaules saimnieciskās, politiskās un kultūrālās problēmas.

Prof. Dr. E. Blese referēja par tematu Divvalodības un valodnieciskās asimilācijas problēmatika; ministrs Dr. Karvelis — Nacionāli-kultūrālo vērtību un īpatnību kopšana un saglabāšana svešā vidē; mag. Vīgrabs — Ārpolitikas līnijas un vērtēšana.

Latviešu studentu apvienība savā kongresā pārrunāja Vācijā esošo studentu studiju iespējas un materiālās palīdzības iespējas, kā arī ievēlēja jaunu vadību nākošajam akadēmiskajam gadam. Par valdes priekšsēdi arī turpmākam ievēlēja V. Miķelsonu. Studentu materiālie apstākļi ļoti grūti, jo brīvdienās grūti sagādāt darbu, lai nopelnītu naudu studijām un uzturam. Vācu universitātes ārzemju bēgļiem stipendijas nepieskļir un dažkārt pat nepilnīga studiju naudas atlaišanu, kaut arī attiecīgie priekšnoteikumi ievēroti. Taču stāvoklis dažādās universitātēs dažāds.

KATOĻU STUDENTU SANĀKSME

Parallēli iepriekš minētiem diviem sarīkojumiem notika arī Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars Eiropā dzīvojošo biedru sanāksme. Sanāksmē piedalījās vairāki ciemiņi no Beļģijas latv. studentu grupas un Vācijas studenti, kas nav apvienības biedri. Cand. phil. N. Picka referēja par tematu: „Asimilācija dziļumpsiholoģijas skatījumā; stud. oec. L. Rumaks — Katoliskā akcija latviešu vidū.

Vācu bēgļu ministrija sedza visiem dalībniekiem ceļa izdevumus Vācijas territorijā, vienīgi tā bija iespējams sabraukt lielam dalībnieku skaitam. Vācijas latviešu kultūrālā sadzīvē tas bija liels notikums, uz šo sanāksmi bija ieradušies daudzi apkārtnē dzīvojošie baltieši un vācu sabiedrībā. Kā skaista neaizmirstama piedeva bija solistu L. Sepes-Ešes un Nātana Peldes koncerts. Izskanēja solistu dziesmu devums, aizsalca aplausu vētra, bet trimdas studentam vēl ilgi atmiņā skanēs sen nedzirdētās tautas dziesmas labā tīrskaņīgā izpildījumā.

A. S.

TRIMDAS SAULAINAS UN ĒNAS PUSES

VAI LATVIJĀ GĀJĀM NEPAREIZU CEĻU?

Starp latviešu tiesībniekiem trimdā viens no darbīgākajiem, šķiet, ir c. Nikolajs Valters. Vācijas Latv. as 21. augusta numurā N. Valters publicējis rakstu „Nacionālās tiesības vienotā Eiropā", kur skicētas starptautisko tiesībnieku kongresa Minchenē piezīmes.

Norādot, ka Eiropā pastāv tendence tiesību normas saskaņot, vēlāk izveidojot kopējas vienotas Eiropas tiesības, doc. N. Valters saka, ka „mūsu valsts brīvības laikā esam gājuši nepareizu ceļu. Mēs lepojamies, ka esam nedaudzu gadu laikā paspējuši radīt Latvijas civiltiesības, Latvijas krimināltiesības Latvijas procesuālos likumus u. t. t." Nik. Valters apgalvo, ka nekādas jaunas tiesību normas Latvijā nav radītas, bet ar jaunajiem likumiem „Baltijas valstīm īpatnējais, kopējais, saistošais tika izdzēsts, jaunas vērtības tai vietā neradot." N. Valters domā, ka no šī pārprastā suverenitātes uzskata mums, atgūstot brīvību, būšot jāatsakās. Viņš domā, ka jau tagad mums vajadzētu revidēt Latvijas tiesību normas.

Tā ir visai asa valoda par brīvās Latvijas likumdošanu. Tā nav pirmā reize, kad dzirdam, ka Latvijā esam gājuši nepareizus ceļus. Nik. Valters ir sociāldemokrats, varbūt tādēļ viņam tik ātri ceļas roka, lai sāktu noliegt Latvijas brīvības laika nacionālo likumdošanu, ko toreiz, nacionālisma uzliesmojuma laikmetā Eiropā, latviešu tiesībnieki un latviešu tauta apsveica un daudzināja. Jaunās Latvijas civiltiesības, krimināltiesības un procesuālie likumi ienesa daudz jauna, spēcināja nacionālo, kas nebūt netraucēja tiesību harmoniju ar mūsu kaimiņiem. Katrā ziņā doc. N. Valters savu tezi nav pierādījis, un tā var izsaukt plašākas pārrunas juristu vidū.

Baltijas valstu apstākļi un dzīves ziņa bija un ir tik līdzīgi, ka, radot Baltijas valstu ūnīju, nemaz nevajadzēs nožēlot pagātnes likumdošanu, bet jauno likumdošanu varēsim atsākt no stipras nacionālas saknes Latvijā, Igaunijā un Lietuvā.

Kamēr komūnisma vara vēl nav iznīcināta, nacionālisms ir asākais ierocis cīņā par brīvību.

Saturs

DARBA VIETU PENSIJAS

Gandrīz katrai lielākai darba vietai ir savs atsevišķs darbinieku penziju plāns ar īpatnējiem līdzekļu uzkrāšanas veidiem. Šeit faktiski pats strādnieks uzkrāj līdzekļus savām vecuma dienām. Tās sāk izmaksāt pēc diezgan ilga nostrādāšanas laika (20—25 g.), sasniedzot noteikto vecumu (65—70 g.). Labums šiem plāniem, ka daudzas (bet ne visas)) darba vietas izmaksā penzijām uzkrātās summas, strādniekam atstājot darba vietu pirms penzijas izkalpošanas laika. Tāpat šīs penzijas neiespaido valsts maksātās vecuma penzijas. Trūkums — darba vietas ierobežo no jauna uzņemamo strādnieku vecumu. Gandrīz neviena šāda darba vieta neuzņem jaunu strādnieku vecāku par 45, dažas 35 gadiem. Tādā veidā vecākiem cilvēkiem rodas lielas grūtības samekļēt darbu mazākās bezpenziju plāna darba vietās. Vecāks par 45 g. Kanadā ir tikai pusvērtības cilvēks, kas var stipri ciest bezdarba pieauguma gadījumos.

Otrs ir valsts 1951. g. vecu cilvēku pabalsta likums (Old Age Assistance Act) un vecu cilvēku nodrošinājuma likums (Old Age Security Act).

TRŪCĪGO ĻAUŽU PABALSTS

Ar pabalsta likumu valsts izmaksā vecākiem par 65 g. trūcīgiem cilvēkiem pabalstu līdz 40 dol. mēnesī. Lai šo pabalstu saņemtu, saņēmējam jābūt trūcīgam, t. i. neprecētam (vai atraitnim), gada ienākumi nevar pārsniegt $720; precētam, kuŗš dzīvo ar savu laulāto kopā — kopienākums $1.200. Bez tam saņēmējam jābūt nepārtraukti 20 gadus dzīvojušam Kanadā un pēdējos 3 gadus vienā provincē (S. C. 1951 C. 55, s. 3/2). Līdz 6 mēn. īslaicīgi izbraukumi uz ārzemēm gadā nav izslēdzami no Kanadā nodzīvotā laika. Par garākiem izbraukumiem atskaita divkāršu nodzīvošanas laiku.

Pie trūcības noteikšanas ievēro dažāda veida ienākumus un mantu, ieskaitot visāda veida pabalstus, brīvo dzīvokli un gadījuma dāvanas. Ja kādam ir nekustams īpašums un viņš nekādus ienākumus no tā nesaņem, izņemot sev dzīvokli, tad tā gada ienākumu aprēķina kā 5 proc no īpašuma tirgus vērtības. atskaitot nodokļus, hipoteku procentus un apsaimniekošanas izdevumus, bet neatskaitot apgaismošanas, ūdens, apsildīšanas u. c. izdevumus. Ja to ir grūti noteikt, tad ienākumu nosaka provinces valdība. Ja šādu īpašumu daļēji vai visu izīrē, tad par tā ienākumu uzskata: pusi no īres gada ienākuma, pieskaitot 5 proc. no īpašuma vērtības. Ja pabalsta lūdzējs vai tā laulātais īpašumu pārdevis pēdējos 5 gados pirms lūguma iesniegšanas, tad par īpašumu saņemto maksu izdala uz gadu skaitu no īpašuma pārdošanas laika līdz lūdzēja 70 gadu sasniegšanai, bet, ja kalkulētais gada ienākums pārsniedz $720 resp. $1.200 — pabalstu neizsniedz. Pabalsta izmaksu pārtrauc, ja tā saņēmējs atstāj Kanadu, viņš kļūst turīgāks, pa tiesas uzlikto soda izciešanas laiku cietumā un kad viņš sasniedz 70 g. vecumu.

PABALSTS VECIEM LAUDĪM

Bez šī pabalsta likuma pastāv valsts vecuma nodrošināšanas likums. Katrai personai, kuŗa ir 70 gadus veca un nodzīvojusi Kanadā divdesmit gadus, valsts izmaksā pabalstu. Pašreiz tas ir noteikts

(Nobeigums 6. lpp.).

VECUMA PENSIJAS KANADĀ

Desmit gadi ir pagājuši, kopš atstājām dzimteni, un vēl citi četri kara gadi, kopš esam atrauti normālai dzīvei. Bērni ir uzauguši par jauniešiem, un pusmūža cilvēkiem sarma sabirusi matos un gurdenas kļuvušas rokas, bet izredžu uz atpakaļbraukšanu vēl nav. Neviļus kādā klusākā brīdī dažam rodas jautājums, cik ilgi vēl varēšu strādāt un sacensties ar svešas zemes darba kārtību un tempu? Vai nebūs tāpat kā vecās Krievijas emigrantiem pēc 1. pasaules kara, kam viss mūžs pagāja gaidot uz atgriešanos dzimtenē? Kas atbalstīs, kad pats vairs nespēšu izpelnīt dzīves iztiku?

Latvijā vecākiem ar likumu bija uzlikts pienākums audzināt un skolot savus bērnus un bērniem savukārt apgādāt savus vecākus (L.C.L. 179. un 188 p. p.). Svešumā daudzas ģimenes ir izkaisītas visās pasaules malās, un daudzas vecas mātes un tēvi nekā nezina par saviem bērniem. Bez tam Kanadas likumi un ieraduma tiesības prasa pēc iespējas ātri bērnus atstāt pašus savā ziņā, lai tie varētu attīstīt pašierosmi un brīvi veidot savu dzīvi. Bērniem neuzliek par pienākumu apgādāt savus vecākus, tā kā arī bērniem svētītu ģimeņu vecāki var vecumā palikt trūkumā vieni un atstāti. ja šeit pagaisīs Latvijas tikumi. Tāpēc neviļus vēršas skats uz sabiedrisko atbalstu. Vai ir kādas iespējas to dabūt?

Kanadā pastāv divējādi penziju iegūšanas veidi: 1) darba vietu penziju plāni un 2) valsts vecuma dienu pabalsta un nodrošināšanas likums.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Amerikas Latviešu Apvienība lūdz atsaukties sekojošas personas, kuŗas meklē:

Eduardu Antiņu; Austru Alksni ar vīru Arnoldu, dēlu Kārli un meitu Maigu no Rozēnu pag. Ceriņu mājām; inženieri Antonoviču; Veltu Akmentiņu (no Valderaku nometnes pie Lībekas); Ilmāru Auziņu no Alt-Erfrade nometnes; Minnu Andersoni, ar brāli Robertu Jēkabsonu no Rēveles; Boļeslavu Bēķi (Ky); Dr. Lūciju Bikšāni, dz. Ludzā; Klementīni Balodi, skolotāju no Jēkabpils; Maiju Bergu, dz. 5. febr. 1929. g. no Vircburgas nometn.; Mildu Burtnieci no Eslingenas nometnes; Annu Barovsku; Augustu Bogdanovu, dz. 25. martā, 1907. g. no Augsburgas nometnes; Jāni Briedi, apm. 68 g. vecu, dz. Kuldīgas apr., iecelojis ASV 1906. g. studējis ķīmiju; Vilhelmu Gotfrīdu Bindi. dz. 1913. g. 13. janv. Rīgā, bijis Bostonā 1949. g.; E. Bergmani ar ģimeni (meita Lilija) no Rīgas jūrmalas Bulļuciema, bijis Volterdingenas nometnē; Pēteri Cinīti, apm. 39 g. v. no Ierikiem; Veltu Cīpari dz. Kurzemnieci un brāli Osvaldu Kurzemnieku, dz. Jaunjelgavā; Augustu Dreibergu, dz. Slokas pag. apm. 50 g. v.; Alfonu Dreifogeli; Eduardu un Jāni Dūci; Vili un Hariju Dadžus no Vilcēnu pagasta; Adamu Engeru; Arvīdu Egliti no Ilūkstes apr. Pilskalnu pag. Lejiņu mājām.

Meklējamo adreses lūdz piesūtīt:

American Latvian Association, Inc. 3220 17th St. N.W., Washington 10, D.C.

Pēc adreses saņemšanas meklējamiem paziņos kāda iestāde vai persona viņus meklē un paziņos arī meklētāja adresi, lai sazinātos tieši.

(Nobeigums sekos).

SAVIENOTĀS VALSTĪS

TAKOMĀ (WASH.)

Zigismunds Dambītis, kas pašlaik atrodas ASV aviācijā, 546 Pretgaisa aizsardzības baterijā, Kašvell aviācijas bazē Teksasā, sakarā ar priekšzīmīgo uzvešanos un labiem rezultātiem karavīru mākās, izraudzīts par apmācību nometnes mēneša labāko karavīru (soldier of the month). Par šo notikumu bija rakstīts vietējā avīzē, ievietojot arī Z. Dambīša uzņēmumu).

Osīšu ģimene tuvākajās dienās nolēmusi pārcelties uz Oaklandi — Kalifornijā. Tam par iemeslu ir sliktais darba stāvoklis Takomā un apkārtnē, jo daudzās vietās strādā tikai 3—4 dienas nedēļā un bezdarbs pieaug. Kāds latvietis uz darbu mēro 37 jūdzes dienā, jo jaunu darbu atrast ir grūti, kaut gan Vašingtonas darba komisija bija paredzējusi darbu stāvokļa uzlabošanos, kas tomēr nav noticis.

Kādā slimnīcā, kur bija pieteikušās uz vienu brīvo vietu vairāk kā 40 sievietes, no visām kandidātēm izvēlējās latvieti. Esam apmierināti ar latviešu darbu . . . Pie mums jau viena latviete strādā..."

Kokstrādnieku streiks Vašingtonas valstī vēl turpinās. Pēc 11 nedēļu streikošanas vēl nav panākta nekāda vienošanās ar arodbiedrībām. Mazākie darba devēji tomēr ir devuši algu pielikumus nelielai daļai nodarbināto, bet „lielie" vēl cīnās . . .

G. A.

MILVOKOS

Iespējams, ka 1955. g. vasaras sākumā Milvokos notiks ASV vidējo valstu latviešu novada dziesmu svētki, kādu ierosinājumu pārrunājuši vietējo trīs koŗu diriģenti un lūguši šī jautājuma tālākā kārtošanā iniciatīvu uzņemties DV apvienībai. Drīzumā par šīs idejas īstenošanas iespējām notiks visu Milvoku latviešu organizāciju apspriede.

Daugavas Vanagu apvienības vīru koris ar diriģentu V. Aparjodu pošas ceļam uz Daugavas Vanagu dienām Toronto, un lielajā sarīkojumā Milvokijas dziedātāji, liekas, būs vieni no tālākajiem cieminiem.

190. (Gaujas) skautu vienības padomē ievēlēti: A. Beķeris, S. Belkovskis, A. Bolšteins, A. Cinītis, J. Kalvelis, V. Krēlis un E. Memmēns. Par vadītājiem darbosies: dižskautu pulciņam — G. Eglājs ar palīgiem L. Beķeri un A. Lazdiņu, skautiem — A. Mundeciems ar pal. J. Apsīti, un mazskautiem — O. Blūms ar R. Caku.

-ol-

GRAND RAPIDI (MICH.)

Svētdien, 29. augustā pēc rīta dievkalpojuma plkst. 10.30 Vienības draudze organizēja kopēju izbraukumu zaļumos uz Mičigenas ULCA sinodes draudzēm piederošo vasaras nometni pie Gun Lace Bērniem un tāpat lielajiem tur labas izklaidēšanas iespējas, galvenokārt peldēšanās un makšķerēšana. Ievadītas sarunas ar Sv. Jāņa draudzi Kalamazū par kopēju latviešu sabraukumu skaistajā ezera krastā. Draudzes svētdienas skolā jauna mācības gada sākums 12. septembrī, plkst. 12.30.

Pazīstamais skolu darbinieks Mārtiņš Gaide ar ģimeni no Zie-

— Vai tomēr nepielaikosim par vienu numuru mazāku modeli?

meļdakotas pārcēlies uz Grand Rapidiem.

Cik vietējie ir jūtīgi, ja jūs pieskaraties viņu īpašumam, par to šinīs dienās dabūja pārliecināties divi tautieši braucot no Grand Rapidiem uz Leikvjū. Šinī ceļa posmā gadījuma pēc tiem radusies nepieciešamība savu mašīnu apgriezt un, to izdarot, tie mazliet skāruši kādas ceļmalā esošās farmas zāļu laukumu. Par tādu īpašuma aizkārumu bijis sadusmots farmeris un, izskriedams no savas mājas, lielā niknumā sviedis mūsu tautiešu mašīnai ar akmeni, saprotams, nodarot nelielus bojājumus. Ievērojot, ka mašīnas bojāšana šinī zemē, tīša vai netīša ikvienam sevišķi kērās pie sirds, par šo gadījumu mūsu tautieši pieteikuši policijā, lai tā uzņemās lietas apstākļus noskaidrot.

Grand Rapidu latviešu biedrības teātŗa kopa viesosies ar lugu Gatavības apliecība Saginavā 11. septembrī un Kalamazū 18. septembrī. Šo lugu priekšzīmīgi sagatavoja režisors Arnolds Štams, un šī gada pavasarī vietējā latviešu kolonijā guva dzīvu atsaucību, it sevišķi sakarā ar dažiem apdāvinātiem spēkiem no jaunās paaudzes vidus. Lugu paredzēts trešo reizi atkārtot pašu mājās.

Tenors P. Lielzuika, kuŗš pastāvīgi dzīvo Kalamazū, bet kopš gada ar ļoti labām sekmēm papildinās dziedāšanā Nujorkas konservātorijā, pirms aizbraukšanas uz Nujorku koncertēs Grand Rapidos 12. septembrī, latviešu biedrības rīkotā koncertā. Koncerta sākums pl. 6 vakarā, biedrības namā. Pie klavierēm Ed. Grīnvalds no Hastingas. Ar šo koncertu latviešu biedrība ievadīs rudens sarīkojumu ciklu.

Grand Rapidu latviešu ev. - lut Vienības draudze 22. augustā pulcējās kapu svētkos latviešu nodalījumā Woodlawn kapos, kur guldīti 7 tautieši. Dievkalpojumu vadīja viesis prāv. Alberts Birnbaums no Detroitas un šīs draudzes mācītājs Jānis Lazda, stiprinādami tautiešos ticību un palaušanos Visuvarenajam, īpaši izceļot kapu svētku nozīmi un iesakņošanos latviešu tautā un pieminot, ka mūsu tautiešu kapu kopas atrodas vai visos kontinentos. Māc. Lazda iesvētīja arī kapa plāksni pag. gadā mirušajam inž. Brūno Bridāgam. Mirušo piederīgie bija rūpējušies, lai atdusas vietas būtu glīti uzkoptas, un tās rotāja daudz krāšņi ziedi. Pēc dievkalpojuma kapu svētku dalībnieki vēl pakavējās kapsētā, vērojot šo skaisto atdusas vietu, kas novietojuma un izdaiļošanas ziņā krasi atšķiras no daudzām citām šinī kontinentā.

Brīvmākslinieces Olgas Ozoļs klavieŗu studija sāk pilnu nākošo mācības gadu 1. septembrī. Adrese: 253 1/2 Lafayette S. E., tel.: GL 43894. Atzīmējams, ka šī klavieŗu studija ar labiem panākumiem darbojas jau ceturto gadu. Šinī vasarā studijas audzēkņiem — latviešiem un amerikāņiem bija dota iespēja piedalīties arī plašajā mūzikas festivālā, kur četrrocīgi pie 150 klavierēm viena diriģenta vadībā spēlēja 300 dalībnieki.

Vienības draudzes pilnsapulce, kā arī draudzes bēŗu fonda dalībnieku informācijas sapulci vadīja baznīcas priekšnieks A. Rutmanis, protokolēja padomes sekretārs M. Stagārs. Baznīcas priekšnieks ziņoja pilnsapulcei par baznīcas un draudzes mājas koroborēšanu, galīgo samaksu un pārrakstīšanu uz Vienības draudzes vārda. A. Rutmanis nolasa arī sīki izstrādāto aizņēmuma, resp. parāda atmaksāšanas plānu. Bēŗu fonda priekšnieks ziņo par fonda darbību. No fonda kases 6 miršanas gadījumos kopā izmaksāts 2.300 dol. Nolemj stingri ievērot statūtos paredzētos noteikumus un rēķināties tikai ar tiem dalībniekiem, kuŗi savus maksājumus nomaksā laikā. H. Ritums ierosina, lai draudzes locekļi paskubina cits citu uz čaklāku dievkalpojumu apmeklēšanu, sevišķi skubinot tos. kas baznīcā parādās tikai pāris reizes gadā. Novērots, ka dievkalpojumu apmeklē pa lielākai daļai vieni un tie paši tautieši, un pārējie parādās tikai „augstos svētkos", kas gan liekas laikam būs ļoti vispārēja parādība.

V. Z.

CEĻA VĀRDI

Tēvijas labklājība, spēcība un varenība ir augstāka par visām teorijām un dogmām. Būsim tie, kas ar savu dzīvi un cīņām šo patiesību pierāda.

Kronvaldu Atis

o

Lai skaidra tēvzemes mīlestība mums der par avotu, no kā smeļams spēks un atspirgums, kad spēki pagurst dzīves grūtībās.

Kronvaldu Atis

o

Tauta, kuŗai stipra un dziļa tēvzemes mīlestība, bojā neaizieet. Gan viņa var tikt pārspēta, nomākta un uz laiku vārdzināta, bet ne iznīcināta. Augusts Saulietis

SKAUTI UN GAIDAS NOMETŅO

Lielais ugunskurs Mičigēnas ezera krastā

17. Skrundas gaidu vienība Grand Rapidos, sakarā ar lielo nometni Mičigenas ezera krastā (Camp Anna Behrens), bija aicinājusi ciemos vadītājas un gaidas no tuvākas un tālākas apkārtnes. Šim aicinājumam bija atsaukušās gaidu vienības no Čikāgas, Milvokiem, Indiānāpoles un Saginavas, un kopā ar prāvo gaidu vienību Grand Rapidos, nometnē 20., 21 un 22. augustā piedalījās pavisam 86 dalībnieki, ieskaitot vadītājus. Lapotā mežu nometnē latviskās valodas skaņas un meiteņu čalas sāka skanēt jau piektdienas pēcpusdienā, kad sākās nometnes iekārtošanas darbi un telšu celšana. Ar lielu sirsnību tika sapemti tālākie ciemiņi, pie kam daži ieradās vēlā naktī. Sestdienas rītā notika nometnes atklāšana, kad skanēja lūgšana un mastā uzvijās Latvijas un šīs zemes karogs. Tūliņ sākās gaidu nodarbības un dažādās sacensības, kas ilga visu dienu. Vakarā bija organizēts lielais ugunskurs, kuru aizdedzināja un atklāja gaidu vecāku padomes priekšsēdis no Grand Rapidiem E. Pētersons, klātesot krietnam viesu un skatītāju pulkam. Ugunskura priekšnesumus vadīja skautu vadītājs V. Mežulis ar lielu māku un prasmi, iesaistot tajos arī skatītājus. Jaukus priekšnesumus bija sagatavojušas lielgaidas, gaidas un guntiņas, un tālie ciemiņi „ciema kukulim" bija katrs ņēmis līdz to labāko, pie kam viens bija saistošāks par otru, un varēja priecāties par to latvisko gara dzirksti, kas deg un kvēlo mūsu jaunatnē. Netrūka jautra rakstura priekšnesumi, kas izraisīja vispārēju jautrību un pacilātību. Gaidu vecāku padomes priekšsēdis E. Pētersons un skautu vadītājs V. Mežulis par nopelniem gaidu darbības atbalstīšanā un sekmēšanā saņēma gaidu nozīmes. Lielo ugunskuru nobeidza ar atceri par Latviju un māc. Kr. Hermaņa teiktajiem lūgšanas vārdiem. Svētdienā turpinājās nodarbības, izdalīja balvas, ko bija dāvājuši labvēļi un nometni slēdza, ņemot līdzi atmiņas par kopā pavadītajiem jaukajiem brīžiem. Lieliskas bija peldēšanās iespējas, labi darbojās nometnes saimniecība un priekšzīmīga bija nometnes vadība, kas atradās vadītājas Veltas Mežules lietpratīgajās rokās. Viņai čaklas talcinieces bija daudzās vadītājas. Nometni vērot un skatīt bija ieradies arī 14. Skrundas skautu vienības vadītājs A. Grigors ar roveriem no Grand Rapidiem. Sacensību kopnovērtējumā, ievērojot ne tikai telšu iekārtošanu latviskā garā, bet spējas dažādās gaidu mākās, pētniecības gājienā u. c., par labākām izvirzījās Indiānāpoles gaidas un Grand Rapidu Kaijas kopa, savstarpēji dalot pirmo vietu, 2. vietā Irbes kopa (Grand Rapidi). No guntiņām balvas — mutautiņus saņēma pirmais kuriņš (Grand Rapidi) un Saginavas guntiņas — saktiņas, un visas mazās uguns kūrējas bija sevišķi priecīgas, ka neviena nav palikusi tukšā. Nometne jāskaita par ļoti labi izdevušos, kas dos sparu un pieredzi tālākam darbam. Pievakarē, mājot atvadu sveicienus, visi šķīrās lai dotos atceļā uz savām svešuma mājvietām.

V. Zirnītis

JAUNIEŠU IESVĒTE KOLORADO SPRINGĀ

No kreisās: Jānis Lorbergs, Māra Lorberga, prof. K. Kundziņš, prof. L. Bērziņš, Zenta Biteniece un Arnolds Pencis.

J. Valtenberga foto.

MEISTARSACĪKSTES VOLEJBOLĀ UN BASKETBOLĀ

Sakarā ar ASV latviešu meistarsacīkstēm volejbolā un basketbolā Mineāpolē Takomas un Sietlas sportisti bija rīkojuši pārbaudes sacīkstes. Sacīkstes bija paredzētas ar vietējo igauņu vienību, bet tā kā tā neieradās, tad sacensības risinājās starp „palicējiem" un „braucējiem" — Vašingtonas valsts klases vienībām W - Sietlas YMCA's vingrotavā, 22. augustā.

Volejbolā „braucēju" sastāvā spēlēja: J. Robiņš (S), P. Krastiņš (T), A. Raisters (S), V. Rozenfelds (T), A. Berkolds (S) un Dz. Bērzājs (T).

„Palicēju" sastāvā spēlēja: J. Čakārnis (T), J. Mačs (T), J. Lazdiņš (T), A. Krūmiņš (T), Zeicis (T) un P. Ārgals S). Vēlāk sastāvu uzlaboja ar E. Avotiņu (S), Dž. Apsīti (S) un Ernsonu (S).

Pirmā setā, rezultātam esot 9:9, norisinājās sīva cīņa, lai gan „braucēju" starpā bija manāms drusku sajukums, kurpretim „palicēji" bija ļoti dzīvi. J. Robiņš ar savām precīzām un asām gremdēm ieguva dažus punktus, un 1. sets beidzās ar 15:11 „braucēju" labā. Arī otro setu uzvarēja „braucēji" ar 15:5, lai gan spēles sākumā bija vēl sīva cīņa. Abas komandas šādos sastāvos spēlēja pirmoreiz, jo līdz pat pēdējam nezināja, kurš varēs braukt, kurš ne (darba un ģimenes apstākļu dēļ). Spēlētāji nebija pietiekami labi saspēlējušies, un vēl daudzas bumbas tika ņemtas no apakšas.

Otrā partijā spēle bija jau dzīvāka. Pirmos 4 punktus pirmā setā „palicēji" ieguva diezgan viegli ar I. Čakarņa spēcīgām gremdēm, bet rezultāti vēlāk izlīdzinājās pie 9:9. „Palicēji" uzvarēja 2. partijas pirmo setu ar 15:13. Otrā seta sākumā „braucējos" bija manāms sajukums un uztraukumi, jo „palicēji" veda spēli ar 9:1. Skatītāji jau bļāva pēc „jaņiem". „Palicēji" spēli veda līdz 14:5, nemācēdami tomēr reālizēt partijas bumbu un neprazdami paturēt vadību pēc „braucēju" pieprasītā „time-out'a" vadību pārņēma „braucēji" un otrs sets beidzās ar 16:14, „braucēju" uzvaru, kaut gan tā nebija viegla. Lai taupītu spēkus un laiku, volejbola sacensības ar to izbeidza.

J. Robiņš bija veiksmīgākais punktu guvējs un visas vienības kodols, jo ar savām asajām un precīzajām gremdēm, gremdējot ar kreiso roku, guva izšķirīgos punktus beigu spēlē. J. Čakārnis, kas volejbolu spēlē arī Vašingtonas universitātēs izlases vienībā, ļoti dzīvi dzīvoja spēlei līdzi un bija „palicēju" galvenais trumpis.

Labas un spēcīgas gremdes vēl bija A. Raisteram, J. Mačam un arī Avotiņam, kas guva vēl punktus ar savām asajām servēm.

Spēli drusku traucēja nenovilktais tīkls. (Nobeigums sekos).

DIVI SOLISTI VIENĀ VAKARĀ

Tuvu pie 2000 klausītāju pagājušās ceturtdienas promenādes koncertā noklausījās divu poļu mākslinieku — Selmas Jetmundsones un Henrija Bialuski sniegumā. Toronto simfonisko orķestri diriģēja sēra Ernesta MacMillana asistents Pauls Šermans. Kā pirmo darbu šai vakarā TSO bija izvēlējies Vēbera trīs cēlienu operas Euryanthe uvertīru, tālāk sekoja Haidna simfonija N. 88, G mažorā, un Musorgska Nakts klinšainā kalnājā. Kā piedevu orķestris spēlēja Bokerīni Menuetu, ko publika uzņēma ar brāzmainiem aplausiem. Ja šinī promenādes koncertā Toronto simfoniskais orķestris bija īsti savā formā un pilnam apmierināja klausītājus, tad tomēr mazu vilšanos sagādāja solisti. Selma Jetmundsone ir lirisks koloratūrsoprāns ar patīkamu balss plūdumu vidējos reģistros. Dziedātājai labi padodas liriskas dziesmas, bet ne operu ārijas. Henrija Bialuska (baritons) balss ir mazliet skarba un vēl daļēji neizkopta.

A. K.

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. BALDUMA

MĀJAS VĪNU PAGATAVOŠANA

Daudzas namamātes un namatēvi no dažādām ogām un augļiem labprāt gatavo mājās vīnus, kuŗi pilnvērtīgi un garšas ziņā pat tikamāki par dārgajiem ārzemju vīniem.

Vīna izgatavošanai jāpieškiŗ liela uzmanība. Pie mazākās neuzmanības vīns var sabojāties.

Traukiem, kuŗos vīnus pagatavo, jābūt ļoti tīriem, vīnam nedrīkst būt nekādas piegaršas. Visiem augļiem un ogām, ko lieto, vīna gatavošanai, jābūt pilnīgi nogatavojušamies. Dzērienu labums atkarājas no nogatavojušos augļu cukura sastāva.

Augļi nedrīkst būt iepuvuši un netīri. Tīrība ir pirmais noteikums labai rūgšanai un dzidram vīnam. Sasmalcinātos augļus vai arī augļu sulas nedrīkst maisīt ar dzelzs priekšmetu.

Augļi ir jāsasmalcina un arī tūdaļ jāizspiež. Augļu sula ielejama tīrās muciņās vai lielākā stiklā pudelē, kuŗā ietelp vismaz 3 litri. Izspiestos augļus pārlej ar ūdeni un pēc vienas dienas nomērcēšanas izkāš. Otrreiz izspiesto sulu pielej pirmajai un rīkojas kā receptēs norādīts.

Vārītām sulām uz 1 litru jāpievieno 10 gr. tīrauga vai arī alus raugs.

Balonus vai pudeles pa rūgšanas laiku nedrīkst pavisam cieti aizkorķēt. Korķa vietā ieliek līku stikla stobriņu tā, lai viens stobriņa gals nāk vīnā, bet pie otra stobriņa gala piesien mazu pudelīti ar ūdeni; to cieti neaizkorķē.

Vīnam rūgstot, parādās mazi burbuļiši, ogļskābe ieiet pa stikla stobriņu ūdens pudelītē un, burbulīšus metot, iznāk ārā. Pudeli ar raudzējamo vīnu noliek tādā vietā, kur vienmērīgs siltums, 15—20 gr. R. Pēc 6—8 nedēļām (skatoties pēc vīna daudzuma), kad vīns vairs nerūgst, pudeli noliek vēsākā vietā. Ja rūgšana ir beigusies, tad vīnu ar gumijas cauruļiti pārpilda citā pudelē un uzliek vēl korķi ar stikla cauruļiti, jo bieži pēc rūgšanas rodas maza pēcrūgšana, kas sadala skābi un ceļas arī no raugam līdzīgiem fermentiem. Tad vīnu noliek dzisināšanai. Pēc 3—4 nedēļām vīns ir dzidrs, un ar gumijas caurules palīdzību to pārpilda tīrās pudelēs. Pudeles aizkorķē un aizlako. Šādam vīnam vismaz vienu gadu jānoguļas, bet vīns ir daudz garšīgāks, ja to lieto pēc 3—4 gadiem.

Parasti uz 1 litru ogu ņem 1—1,5 litra ūdens un 2 mārc. cukura.

ĀBOLU VĪNS

Iegūto ābolu sulu pilda balonā bez kādām piedevām, bet, ja vīnu vēlas stiprāku, tad uz 1 ltr. sulas pieliek 100—120 gr. cukura. Vīna stiprums atkarājas no pielikta cukura daudzuma.

MEŽROZIŠU VĪNS

1 ltr. mežrozišu, 4 ltr. ūdens, 4,5 mārc. cukura.

Mežrozišu auglus atbrīvo no ziediem un kātiņiem, pārgriežot iznem sēklotni. Tad saliek uz tīras pannas un ieliek sietā krāsnī apžāvēt. Cukuru savāra ar ūdeni un atdzesē remdenu, sapilda pudelēs un pievieno mežrozišu augļus. Tālāk rīkojas, kā norādīts.

Jo vecāks ir mežrozišu vīns, jo labāks un iegūst arī skaistu tumšu krāsu.

Mežrozišu vīnu gatavojot, var ņemt arī šādu proporciju: 2 ltr. mežrozišu augļu, 3 ltr. ūdens, 3 mārc. cukura.

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPEŽIEM

Visas tiesības patur autore.

59. turpinājums

SEŠPADSMITĀ NODAĻA

Viss rītēja uz priekšu. Košās rudens dienas strēķiem nomainīja lietavas, bet tās ātri pārskrēja, un rudens bija labs un sauss. Arne nesteidzās un neposās uz Rīgu, nerakstīja nevienam, un viņas pasts, izņemot redakciju vēstules, krājās Rīgas dzīvoklī, jo viņa nemīlēja vēstuļu apmaiņu un parasti visi viņai vajadzīgie ļaudis arvienu atradās viņas tuvumā un ap viņu. Ar vīru Arne sarunājās pa tālruni, un Augusts Ceplis dažu nedēļu nogali bija pavadījis Vanaglizdā. Arne neizkustēja no sava mežu un upes pagasta un kopā ar zēnu klejoja pa siliem un peldēja Azandā un šini atpūtā sāka aizmirst Francijas ceļojumu un nākotnes pareģonību un bailes. Un dzīvodama kopā ar eglēniešiem latviešu mājas latvisko dzīvi, viņa pildījās ar lielu mieru un priecīgas laimes izjūtu, jo zemnieki godāja, cienīja un atzina īpatos un atšķirīgos latviskos pamatus visā sadzīvē. Kopā ar zēnu Arne izsiroja Leškūtu ciemu un Daudziņus un iegriezās daudzās zemnieku sētās jau tuvu velēniešu robežām, un visur viņa redzēja mierīgu un darbīgu dzīvi un dzirdēja laipnus vārdus. Vecās mātes, kuŗas mīlēja grāmatas un teikšanas un notikumus, glaudīja zēnam galvu un teica Arnei:

„Meit, viņš ir savāds puika, jo visus mūsu grāmatu plauktiņus ir izcilājis un visus māju stūŗus un pakšus ir aplodājis, nezin ko meklēdams un gūstīdams, un ir mūs, vecenes, izprašņājis par vecām teikām un pasakām..."

Zēns patiesi izlodāja visus riju pieslietenīšus, dūmu kambarīšus, vecu istabu augšas un pirtiņas un piedūrās arī vecajām grāmatām plauktiņos un, kaut gan lasīt neprazdams, piepildījās ar redzēto un, sirojumos neatstumts, bija laimīgs. Tā ritēja laiks. Reizēm gan Arne brīnējās, ka nepienāca ziņas no Leldes, bet šo ziņu nebija, un visa Rīgas dzīves nākotne vēl bija aiz kalniem un neiespiedās skaidrajā un laipnajā Vanaglizdas dzīvē.

Svētdienu rītos dievnama laikam tuvojoties, kad no Baznīckalna jau pa tālu apkārtni plūda zvana skaņas, ceļš ap Vanaglizdu sakustējās pirbīgs un drūzmains, jo pa to traucās siliešu augstie atsperu rati, kurvj- un linijdroškas un zviedza zirgi, kapādami ar stipriem pakaviem gluđeno un cieto ceļa virsu, un šinī laikā pat visa Azandas piekraste nodunēja goda pajūgiem lēkšojot uz dievnamu. Kad Arnes mājai garām traucās šis trauksmainās baznīcēnu rindas spīdēdamas un locīdamās, viņa ievēroja, ka pēdīgajos gados viss bija pārvērties, jo sievietes maz vairs sēja zīdaines ap galvu un maz tērpās pašaustās drānās, bet gan nēsāja ar spalvām un ziediem izgreznotās cepures un pilsētās iegādātus mēteļus un vieglas zīda un plānas vilnas drēbes, kas neņirbēja raibas, kā čigānietēm, bet labi saskanēja ar Latvijas dabas un debesu krāsām. Elpu aizturējusi, Arne nolūkojās šinī varenajā braucienā, kad braucēji, viens otram pamīšus garām trenkdamies, vērpetēm sagrieza ceļa smilti un trieca savus spēcīgos svētdienas goda kumeļus. Te traucās un steidzās Latvijas sētu īpašnieki, šis atbrīvotais tautas spēks, kas vairs nedzīvoja zem svešu tautu varām un kuŗu barā tagad vairs nevarēja atšķirt jaunsaimnieku no vecsaimnieka, jo dažam jaunsētniekam bija labāks pajūgs kā vecajam. Pa gludenajām ceļa malām zibsnīdami laidās divriteņi un ceļa vidū paspīdēja un aizslīdēja arī daži reti automobiļi. Pa dievvārdu laiku visur iestājās klusums, un uz ceļa parādījās tikai reti tāla mērķa gājēji. Tā nebija pārliecīga novada dievbijība, bet pierasta un par labu atzīta svētdienas laika izkārtošana.

Jau bij labības mēneša vidus.

Kādā svētdienas rītā, kad silieši bija aizauļojuši un ceļš bija tīrs, pa lauku ežām kūņodamies Vanaglizdas pagalmā ienāca gaŗš un salīcis vīrs, mezdams jau labu gabalu uz priekšu savu laika gājumā gludeni nošļaucīto zaru kūju un no savas zaļganās, izbālējušas platmalītes apakšas acīgi vērodams pagalmu. Viņš bija tērpies pelēkās izdilušās drēbēs, bet apģērbs bija kopts un labi nosukāts, un bikšu gali bija iemauti pagaŗās zeķēs un kājas ieautas vecu tanku apavā. Uz ienācēja pleciem bija uzmests svešāds un plandīgs zaļgans mētelis, kuŗu tauta saukāja par baronu mēteli, jo vēl tagad Rīgā tādus nēsāja baltvācieši. Viņa kalsenais un kaulainais augums līdzinājās izčākstējušai gaŗai pupai, un šaurā seja ar sirmajām ūsām bija saulē iedegusi brūna un červeļaina, kā nogāzta un sausa koka miza, un uz deguna bija uzkārtas ar aukliņu sasietas acenes. Pagalmā nevienu neatradis, cieminš devās iekšā mājā un pieklājīgs ar sakrupušiem rokas pirkstiem piedauzīja pie maizes krāsns kambarīša durvīm, aiz kuŗām bija sadzirdama Arnes mātes dziedāšana.

„Labrīt," cieminš sveicināja dziļā krūšu balsī, kas likās bija pagalam nodeldēta, izkliegta un izčukstēta gaŗajā dzīvē.

„Labrīt, Dauškān," atņēma Arnes māte, pavērusi durvis un aicināja, „nāc iekšā! Domāju, ka esi jau nomiris, jo nebiji rādījies ilgu laiku."

„Nerunā aplam," par Daukšānu nodēvētais viesis rājās un, mezdams uz priekšu savu kūju, ienāca kambarītī, noņēma platmalīti un acenes un apslaucīja ar dzelteno mutautu nosvīdušo pieri, kas pret brūno seju spīdēja balta, platmalītes naga nosargāta.

„Nerunā aplam," viņš atkārtoja un kokains un sapinies iegāzās sēdeklī, pagrūzdams un nenoturēdams ceļa kūju, kas nokrita uz grīdas pie cieminā kājām, „bet patiesi gan es aiznedēļ, lielus priekus baudīdams, biju tā sanīcis, ka te līdz Azandas stūŗim nevarēju atkustēt."

„Jā, Gulbenē biji dzēris un trakojis par radu atsūtīto naudu," teica Arnes māte, „un tagad tev nav ne plika santīma."

„Nav," atzinās cieminš un prasīja: „iedod man kādu Sportu!"

„Te vairs nav Kļāva bode, Daukšān," teica Arnes māte, bet paliekusies no plauktiņa paņēma kārbiņu un iedeva, un cieminš, nometis no pleciem mēteli, kārs sātvēra pasniegto dāvanu un meklēja svārku kulē sērkociņus.

„Vai tu bez dūlēšanas nemaz nevari iztikt," brīnījās Vanaglizdiene, „papirosi un degvīns maksā naudu."

„Vēl jau es esmu dzīvs," nopurdēja Dauškāns, māja gan ir pārdota un pieder svešam pasaules cilvēkam, bet man tur ir piešķirts mūža miteklis, jo mani, Kārli Dauškānu, nevar vis uz lieceļa izmest kā beidzamo klaidoni."

„Par ko ne?" prasīja Arnes māte, „par kādiem nopelniem tu esi saudzējams? Es tevi pazīstu jau sen, kopš te mani Ūsiņu krogā ieveda no siliešu gala. Jau toreiz tu dzēri un trakoji un kaisīji naudu kā nepilnīgs."

„Un vai es nevarēju kaisīt?" atjautāja Kārlis Dauškāns, pārlicis krusteniski kāju, un tīksmi laizdams gaisā dūmus, man te pirmajam bija augļūdeņu darītava, un viss novads manu plukt-vaseri tempa kā traki."

„Tu biji divdesmit gadu par mani vecāks," teica Vanaglizdiene, „bet niķu pilns un trakulības apsēsts. Vai atmini, ko tu mūsu pēdīgajā Ūsiņu gadā darīji?"

„Nepiemini pagātni," ātmeta ar roku Dauškāns un lūkoja satvert nokritušo zara kūju.

(Turpinājums sekos)

Lidija Pērļupe

RELIĢIJA GLĀBJ TAUTAS UN KULTŪRU

BŪT VAI NEBŪT — TAS IR JAUTĀJUMS

PASAULES ATGRIEŠANAI KRISTIETIBĀ BŪTU VAJADZĪGI TIKAI 32 GADI.

Čikāgas latviešu jaunatnes organizācijas augusta vidū bija sarīkojušas kristīgās audzināšanas konferenci prof. Dr. Edmunda Šmita vadībā. Sanāksmei spriegumu piešķīra konfesionālā dažādība, jo blakus luteraņiem te ar sevišķu degsmi un aktivitāti piedalījās baptisti, un arī katoļu studenti konferencei bija novēlējuši Dieva un Māras zemes Karalienes svētību. Interesantus referātus nolasija Dr. K. Lejasmeijers, Dr. Ed. Šmits un māc. A. Lamberts.

Dr. Kārlis Lejasmeijers, pazīstamais organizācijas „International Christian Leadership" lektors, runāja par tematu „Pasaules drāmas jēga un mūsu sūtība", ļoti dināmiskā priekšnesumā raksturojot laikmeta situāciju. Viņa domas bija, ka, lai gan cilvēces rīcībā ir tik lielas dabas bagātības, ka visiem varētu nodrošināt labklājību, un arī izglītības līmenis ir augsts, mēs ejam pretī iznīcības bezdibenim, trešajam pasaules karam. Pretēji O. Špenglera pesimistiskajai teorijai („Rietumzemes bojāeja"), ka kultūras, kam, tāpat kā cilvēkam, ir jaunība, spēka gadi un vecums, neizbēgami iet bojā, vēstures pētnieki Toinbijs (Toynbee) un Sorokins šādu nenovēršamu likumību noliedz. Pēc Sorokina atziņas kultūra plaukst tad, ja dzīvē dominē augstākās vērtības (reliģija, morāle, patiesība, taisnība, labā un daiļā idejas), bet ja sāk valdīt zemākās vērtības (materiālās, jutekliskās, baudu un izpriecu vērtības, gara spēki tiek sairdināti, atbrīvojas kails egoisms, kas beidzot dzīvi ierauj sātaniskā chaosā. Šī vērtību maiņa atkarīga no reliģijas stipruma: kamēr reliģija ietekmē kultūru, tanī ir dzīvas augstākās vērtības, bet tās ietekmei samazinoties, viņu vietā stājas zemākās. **Tāpēc krizes stāvokli var pārvarēt, atgriežoties pie reliģijas. Jūdu tautu liktenīgos brīžos izglāba pravieši, vedot to atpakaļ pie Dieva. Grieķu un romiešu samaitātā sabiedrība un mežoņīgās barbaru tautas atdzima un pārveidojās, pievēršoties kristīgajai ticībai. Līdz ar to radās kristīgā Vakareiropas kultūra.**

Hitlera sauklis bija „Ruecksichtslosigkeit", un komūnisms ar savu sātanisko aprēķinu izaudzis par lielāko pasaules draudu. Kas notiks, ja modernais alu cilvēks iznāks no savas alas nevis ar ākmeni, bet ar ūdeņraža vai kobalta bumbu rokā? 25 miljoniem fanātisku komūnistu pretī stāv 700 miljoni vairumā remdenu kristiešu? Reliģija tagad kļuvusi par mūsu būt vai nebūt. Sorokins savu grāmatu nobeidz vārdiem: Benedictus qui venit in nomine Domini- (Svētīts, kas nāk tā Kunga vārdā!) Diemžēl, latviešu aprindās ir vēl daudz smīnēšanas un apsmiešanas, runājot par Dievu. Mūsu sūtība ir pieņemt Kristu, nodoties Viņam pilnīgi, kļūstot par Viņa bruņiniekiem cīņā pret destruktīvajiem egoisma spēkiem.

VAI DZĪVOJAM PĒDĒJO DIENU NOSKAŅĀ?

Otrs referents prof. Dr. Edmunds Šmits, runādams par „Latviešu jaunatni lielā aicinājuma priekšā", savu tematu neaplūkoja — kā iepriekšējais referents — no sociālās, bet no individuālās perspektīvas, tēlodams, kā kristīgais personiski jūtas sava aicinājuma priekšā. Te izpaudās runātājam īpatnējais lēnīgums, un dzirkstīja sirsnīgs humors.

Kristīgajā aicinājumā ietveras doma un darbs. Bīstami ir aprakt domu. To šai zemē viegli var izdarīt dolars, acumirkļa izmantošana un dzīves mēchaniskais straujums. Mēs dzīvojam īpašā, varenā krizes laikmetā.

Uz pasaules politikas nelietības pamata izaudzis komūnisms, cietsirdība, egoisms. Kristīgās draudzes tapšana notika zem pēdējā laika zvaigznes mirdzuma, bet mēs dzīvojam pēdējo dienu noskaņā. Līdzīga noskaņa valdīja 4. un 5. g. s., kad sabruka Romas valsts. Augustīns redzēja savas dzimtenes galu, bet rada mierinājumu domā, ka Dieva valstība neiet bojā. Šī pati doma cilvēkiem deva pastāvību krusta karos un reformācijas laikmetā. Gaidāmā Dieva tiesa neļauj dvēselei lipt pie putekļiem — naudas un goda. Tātad mūsu otrā doma ir: kur ir mūsu patvērums? Atbilde ir — personīgais Kristus, nevis kāda abstrakta mīlestības mācība. Viņš katru brīdi gatavs nākt, tikai jāpaver durvis. Luters ieteicis ķecerus dedzināt — ar mīlestības uguni. Latviešiem arī citam cits būtu jādedzina ar mīlestības uguni. Latvietim pret latvieti ļoti vajadzīga mīlestība, atzīšana, respekts un saudzība. Krizes situācijā arī ticības nogrupējumi zaudē savu asumu, kā piedzīvojām zem komūnisma jūga un nacionālistu varas laikā.

Jaunietis kristīgā aicinājuma apziņā tūlīt jutis savu nepilnību. Jauno cilvēku sevī grūti saredzēt. Tiklīdz cilvēks sāk atgriezties, viņš domā, ka ir Dieva atstāts, jo viņa grēka apziņa pastiprinājusies. Tomēr draugs saredz otrā jauno radījumu. Pēc Lutera atziņuma grēku nožēla ilgst visu dzīvi. Atgriešanās var būt pēkšņa (Pāvils), bet parasti tas ir pamazītējs process. Tādēļ mums jābūt saudzīgiem pret otru, ateroties, ka visi ir nepilnīgi, tikai Kristus ir pilnīgs.

Trešais referents mācītājs A. Lamberts, aplūkodams „Kristīgās jaunatnes cīņu un mērķus". deva cīņas plānu, kuŗā kā sastāvdaļas ietvērās: nākšana pie Kristus, Bībeles lasīšana, lūgšana, Kristus apliecināšana vārdos un darbos, dievnamā iešana un Kristus mīlestības nešana.

Referātu pārrunās sevišķi tika izcelta personiskās misijas vajadzība, atzīstot, ka dzīvais cilvēks ir Dieva instruments, un ka pat ar salauztu nazi Mūžīgais Mākslinieks var izgriezt skaistu mākslas darbu. Norādīja uz ļoti svarīgo aizlūgšanas nozīmi: divi jaunieši kopīgi aizlūdzot par trešo, lai to piegrieztu Dievam, līdz ar to atraisa gara pasaules likumību, kas sāk iedarboties uz viņu. Tā kā jaunatnes baznīcā bieži ir vismazāk, tad jāiet pie viņas visur tur, kur tā atrodama, tuvinot to reliģijai no sadzīves problēmu puses. **Dr. Lejasmeijers tēloja kādu matemātiski pārskatāmu pasaules kristīanizēšanas veidu, proti: viens cilvēks gada laikā Kristum pievērš otru; nākamajā gadā katrs no tiem atkal iegūst pa vienam cilvēkam; trešajā gadā šie četri cilvēki tāpat kristīanizē katrs pa vienam cilvēkam u. t. t. Pārsteidza konstatējums, ka, šādi rīkojoties, visas pasaules atgriešanai būtu vajadzīgi tikai 32 gadi.** — Uzsvēra, ka Kristus vēsts nešanai jābūt pārkonfesionālai, lai nerastos doma, ka te nolūks gūt locekļus kādai atsevišķai draudzei. Noslēgumā lūgt presi atvēlēt vairāk telpas ziņojumiem un rakstiem par kristietību.

LIECINĀJUMI PAR DIEVA TUVĪBU

Lielākais konferences guvums varbūt bija dažu dalībnieku brīvie, vienkāršie liecinājumi. Tur bija kara gūstekņa stāsts, kas, ieiedams aiz dzeloņstiepļu žogiem, pusmēchaniski skaita Goetes pantu: „Tu, kas esi debesīs, Ciešanās un sāpes remdi...", dzīvāk nekā jebkad apzinādamies Dieva tuvumu. Jauna studente pēc kara kopā ar citiem jauniešiem ar amerikāņu segu un maizes klaipiņu padusē no nometnes dodas uz kristīgo studentu sanāksmi. — Sabiedriska darbinieks — spēcīgs sportists — čekas cietumā spīdzināšanā, fiziskiem spēkiem sabrūkot, vai stāvot pretī uz viņa nošaušanai vērstiem šautenu stobriem, pats pie sevis jūt to, kas agrāk tam nebijis saprotams — nav bailu, bet ir miers. Viņš apliecina, ka izskaidrojums, kur mocekļi ņem šo spēku, ir viens vienīgs — to viņiem dod Kristus klātbūte, kas viņus pilnīgi pilda bez atlikuma, ka gribas pat gavilēt.

200 LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS

JĀZEPA VĪTOLA

HARMONIZĒTĀS 200 LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS AR TEKSTIEM, MELODIJĀM UN KLAVIERU PAVADĪJUMU ir atkal dabūjamas.

Pasūtinājumi līdz ar iemaksu $11.00 (čeks, M.O.) adresējami

APGĀDAM DAUGAVA,

Garvargatan 11., Stockholm, K. Sweden.

Izsūtām nekavējoties

PASAULES LIELĀKĀ IZSTĀDE

TĀS VĀRTI PLAŠI ATVĒRTI!

Piektdien, 1954. g. 27. augustā to oficiāli atklāja Viņas Augstība Kentas hercogiene

SLAVENĀS ĪRU GVARDES ORĶESTRIS TIEŠI NO ANGLIJAS

ROY ROGERS

„KOVBOJU KARALIS" ar

DALE EVANS

piedalīšanos un TIGGER

ik dienas pēcpusdienās un vakaros

PRIEKŠNESUMU STADIONĀ

Tā ir jūsu izstāde — nenokavējiet šo izdevību! 350 akru platībā dažādi uzjautrinājumi, uzbudinājumi un atspirdzinājumi visai ģimenei. Apskatiet Kanadu „Ceļā uz Nākotni" Kanadas Nacionālā Izstādē 1954.

DIVI APBRĪNOJAMI UZVEDUMI

SIEVIEŠU PASAULES MODES	LAUKSAIMNIECĪBA
PĀRTIKAS SAGĀDE	DĀRZĀJI, AUGĻI,
PĀRTIKAS PRODUKTI 1.5 MILJ. DOL. VĒRTĪBĀ	PĀRTIKAS PRODUKTI
BŪVNIECĪBA	GRAUDI
IZPRIECU PĒCPUSDIENA	NACIONĀLĀ ZIRGU SKATE NO 27. AUG. LĪDZ 1. SEPTEMBRIM
IZPRIECAS BRAUCIENI	MAŠINĒRIJA, ŪDENS DZĪVNIEKI UN AUGI
DEJOJOŠIE ŪDEŅI	OLIMPISKO TRENIŅU PLĀNS

CANADIAN NATIONAL EXHIBITION Aug. 27 to Sept. 11

TORONTO—CANADA

R. H. Saunders, C.B.E., Q.C.—President Hiram E. McCallum—General Manager

DZIEDĀŠANA, KLAVIEŖU SPĒLE IESĀCĒJIEM (apmeklē mājās), MŪZIKAS TEORIJA, DZIEDĀŠANA NO LAPAS

ROBERTS PAULIŅŠ

konservātorijas pēdējā kursa audzēknis

198 OSLER ST. TORONTO, TEL. MU 4732

LUNSKY WA 1-3924

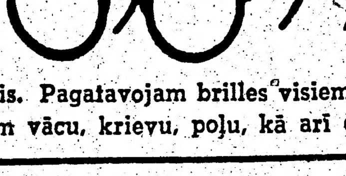

OPTIĶIS 470 College St.

Pārbaudām acis. Pagatavojam brilles visiem redzes defektiem. Runājam vācu, krievu, poļu, kā arī citās valodās

DAINA PRESS LTD.

LATVIEŠU SPIESTUVE UN IZDEVNIECĪBA

IZPILDĀM VISĀDA VEIDA

IESPIEDDARBUS

GLĪTI UN LĒTI

384 KING STREET WEST. TORONTO, ONT. CANADA

Tālrunis EM 4 - 7957

IZNOMĀ PILNĪGUS KĀZU TĒRPUS VĪRIEŠIEM UN SIEVIETĒM

Freeman's

KĀZU TĒRPUS IZNOMĀ

256 COLLEGE (pie Spadina)

556 YONGE (pie Wellesley) Toronto

Uzņēmums Toronto MEKLĒ AKTĪVU **LĪDZDALĪBNIEKU** ar $1.000 dalības naudas. Pilnīgs pārskats par uzņēmuma darbību, labs ienākums

Ofertes šī laikr. kantorī Nr. 149

TO PERSONU, kas š. g. 22. augustā Saulainē pacēla AGFA-KONAT firmas FOTO APARĀTU līdz nodot to šī laikraksta redakcijā.

No paturēšanas brīdinu — ievērots. Minētais aparāts ir dārga piemiņa no Latvijas (169)

MĀJA izīrējama 80 Hiawatha Rd. Toronto, tuvāka informācija pa tel. LL 7494, Toronto. (175)

2 MĒBELĒTAS istabas ar virtuvi 2. stāvā, izīrējamas, King — Dufferin rajonā, pie Kanadas izstādes. Zvanīt pēc plkst. 6 vak. — LA 2208.

IZĪRĒJAMAS 2 nemēbelētas un 1 mēb. gaišas, istabas ar vārīš. iespējām. Apsk. vak. no plkst. 6—8, 87 Hogarth Ave, Toronto. (168)

ST. CLAIR — DUFFERIN rajonā izīrējams dzīvoklis — 2 istabas, virtuve un garāža. Zvanīt tel. — ME 1020, Toronto. (177)

LABĀ rajonā izīrējama mēbelēta istaba 1 vai 2 personām, virtuves koplietošana, WA 3-4842, Toronto. (173)

CENTRĀ izīrējama priekšējā istaba apakšstāvā ar pilnu pansiju $15.00 nedēļā. Pēc vēlēšanās virtuve lietošanā. 3 tramvaju tuvumā. Klusa māja — vienmēr silts ūdens. Tel. EM 4-6749, Toronto. (176)

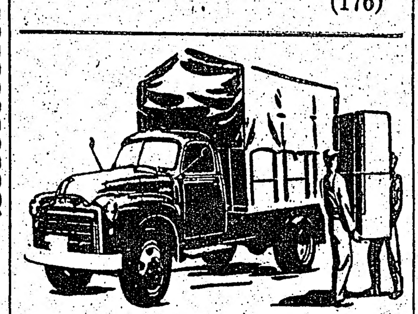

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

SPORTS

GAIDĀMA 25 ASV TENISISTU INVĀZIJA

Teniss nav populāra spēle Kanadas latviešiem, taču, lai pretotos 25 mūsu ASV tenisistu „invāzijai", veikti daži vēl neizpaužami priekšdarbi. „Kanadieši" cīņā raidīs savus labākos spēkus ar Gunāru Šperliņu, kas guvis izcilas sekmes plašos kanadiešu turnīros, komponistu Tālivaldi Ķeniņu, Gunāru Štālu, arch. Zvelmi priekšgalā. Dāmu sacensībās savu piedalīšanos pieteikusi arī Ingrida Vīksna, kas atsākusi nopietnus treniņus. Tenisa turnīrā var piedalīties visi interesenti, kam steidzoši jāpieteicās E. Skujiņam, 149 Wright Ave, Toronto, tālr.: LL 7494.

Tenisa turnīru vadīs ALA's sporta biroja vadītājs Vilis Vuškalns, pats kaislīgs tenisists no Latvijas laikiem.

SACENSĪBAS GALDA TENISĀ ATKLĀTAS VISIEM INTERESENTIEM

Pēdējā brīdī rīkotāji paziņojuši svarīgu pārkārtojumu galda tenisa sacīkstēm: galda tenisa turnīrs ir atklāts visiem interesentiem. Dalībniekiem steidzami pieteikties E. Skujiņam uz augšējo adresi, LSAK galda tenisa nozares vadītājam Jurim Cīrulim, 28 Kenwood Ave, vai sacensību dienā uz vietas. Spēles paredzētas pēc divu zaudējumu sistēmas vīriešiem un sievietēm. Par sacensību vietu un laikiem paziņojumi sekos.

Galda tenisā rīkotāji līdzdalību sākumā bija pieļāvuši tikai 3 spēlētājiem no katra ASV latv. sporta pārvaldes apgabala un Kanadas. Pēc ASV galda tenisistu lūguma, šis nodoms bija jāgroza. Arī šajās sacensībās piedalīsies vairāki desmiti mūsu ASV galda tenisisti. Viens no tiem pašreiz atrodas brunoto spēku rindās Anglijā. Tas tomēr nebūs par šķērsli viņa līdzdalībai turnīrā.

JAUNI BALVU DĀVINĀJUMI

Bez jau iepriekš ziņotām balvām, rīkotājiem turpina ienākt jauni balvu dāvinājumi. Balvu sarakstā Nr. 3 redzam: DV sporta kopu — labākam šķēpa metējam; laikraksts Latvija Amerikā — tenisam; V. Strauta — saules grezenu laibakai galda tenisistei un kakla rota labākai Kanadas vieglatlētei. 3 disciplīnu vērtējumā pēc Dekšenieka tabulām; I. Kāpostiņa būvfirmas darbinieki — 1 ceļojošu balvu; V. Kļaviņš — vieglatlētikai; V. Zeltiņs — vieglatlētikai, LPB Kanadas kopa — tenisam.

Šeit ir arī jūsu izdevība palīdzēt latviešu sporta augšupejai. Pieteiciet savus balvu dāvinājumus J. Ādminim, 599 Parliament St., Toronto, tālr.: WA 3-7589.

SACENSĪBAS PA TELEGRAFU

5. septembrī savām 8. gadskārtējām meistarsacīkstēm vieglatlētikā Eskilstunā pulcēsies mūsu Zviedrijas vieglatlēti, kas lūguši viņu spēto salīdzināt ar ASV un Kanadas vieglatlētu varējumiem valstu sacīkstēs Toronto. „Zviedri" savus rezultātus paziņos Trimdas Sporta redakcijai pa telegrafu, un pēdējām disciplīnām risinoties Toronto Bīča laukumā jau zināsim, ko spējuši mūsu biedri aiz okeana.

Kad lielās sacensības būs aizvadītas, dalībnieki un skatītāji šķirušies, lai atkal satiktos nākošajā gadā, būsim bijuši liecinieki jaunam, lielam mūsu jaunatnes draudzības izpaudumam. Katram, kas dažādu apstākļu dēļ nebūs varējis būt dalībnieku vai skatītāju vidū, visplašāko informāciju par neaizmirstamiem notikumiem sniegs latviešu sporta dzīves nedēļas laikraksta Trimdas Sporta Z-Amerikas kontinenta meistarsacīkšu speciālnummurs. To nodrošiniet, nekavējoši pieteicot Trimdas Sporta abonementu, rakstot — Trimdas Sports, c/o Gubiņš, 149 Wright Ave, Toronto 3, Ont.

Plašs sacīkšu atreferējums būs lasāms orī Latvijas Amerikā slejās.

FINĀLS

saucas 24 lpp. bieza brošūra, kas izdota sakarā ar 1. ASV latviešu volejbola un basketbola meistarsacīkšu finālspēlēm Mineāpolē, 10. un 11. septembrī. Bagātīgi ilustrēta mūsu volejbola un basketbola veidošanās no Latvijas neatkarības pirmajām dienām līdz pat šodienai. Idevuma autori — Arn. Šmits, Vold. Baumanis, Maksis Kazāks, Al. Celms, K. Šleicers u. c. Izdevums ir ļoti vērtīgs materiālu un atmiņu krājums. Interesentiem Kanadā tas pasūtināms Trimdas Sporta redakcijā, c/o G. Gubiņš, 149 Wright Ave, Toronto, Ont. Cena 1 dolars.

ZIEMEĻAMERIKAS KONTINENTA LATVIEŠU MEISTARSACĪKŠU SACENSĪBU KALENDĀRS

Sestdien, 4. septembrī, plkst. 14,00 vieglatlētikas sacensības Bīča stadionā.

Svētdien, 5. septembrī, plkst. 10,00 **jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā**, Bīča stadionā.

Svētdien, 5. septembrī, plkst. 12.00 **vieglatlētikas sacīkšu** turpinājums Bīča stadionā.

Bīča (Beach) stadions sasniedzams, braucot ar Queen ielas dzelzceļu virzienā uz austrumiem un izkāpjot vienu pieturu aiz Woodbine Race Track. Laukums atrodas vienu bloku uz dienvidiem (uz ezera pusi) no Queen ielas.

Pirmdien, 6. septembrī, plkst. 9.00 **Galda tenisa meistarsacīkstes** Sv. Andreja baznīcas telpās, Jarvis un Carlton ielu stūrī. Spēles notiks pie 4 galdiem pēc divu zaudējumu sistēmas.

Tenisa meistarsacīkstes sāksies sestdien, 4. septembrī, plkst. 14.00 Riverdale Park laukumā pie Danforth un Broadview ielu krustojuma.

Sportistu - iebraucēju informācijai piektdien, 3. septembrī, no plkst. 17.00—22.00, un sestdien, 4. septembrī no plkst. 8.00 līdz 13.00 darbosies informācijas birojs Sv. Andreja baznīcas telpās, Jarvis un Carlton ielu stūrī.

TENISISTU IEVĒRĪBAI

Paredzams, ka Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes tenisā svētdien, 5., un pirmdien. 6. septembrī varēs notikt Toronto kriketa un tenisa kluba laukumos — Wilson Ave (pie Yonge bulv.), kur nesen notika Čiles - Kanadas sacensības Devisa kausa izcīņā. Latviešu tenisisti kluba laukumu varēs izmantot kā J. Benjamiņa k-dzes viesi. Piezīmējams, ka visam tērpam obligāti jābūt baltam.

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

Biroji: 383 RONCESVALLES, 1072 BLOOR W., 1123 ST. CLAIR W., 410 DANFORTH

Mūsu firma ar saviem četriem birojiem un vairāk kā 100 aģentiem piedāvā visplašāko māju izvēli Toronto

Bloor — Dufferin

$3.800 iemaksa atsevišķai dubultķieģeļu 8 istabu mājai. 2 virtuves, eļļas apkure, 2 garāžas, dārzs.

Zvanīt E. ŠTEIHARDAM, darbā OL 6321, mājās LA 4028

Baby Point

$5.000 iemaksa atsevišķai 7 istabu dubultķieģeļu mājai. Moderna virtuve, trīs vannas istabas. Visas lielas telpas. Eļļas apkure. Garāža. Īpašumu pārdod izceļošanas dēļ.

Zvanīt V. LIEPIŅAM darbā OL 6321, mājās LL 6170

Runnymede — Annette

$3.000 iemaksa dubultķieģeļu 6 istabu mājai. 2 virtuves, cietkoka grīdas. Garāža. Izdevīgi obligāciju maksājumi.

Zvanīt L. GARKLĀVAM OL 6321 mājās KE 3875

Ja jūs interesē

mājas ziemeļrietumu rajonā ar zemām iemaksām,

Zvanīt J. OSTROVSKIM darbā OL 8821, mājās KE 3875

un vēl daudz citu māju visos pilsētas rajonos, par katram pieņemamu cenu

AIZDEVUMU SAGĀDE

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

5. septembrī, pl. 11,15 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš.

Sākot ar 12. sept., dievkalpojumi sāksies atkal pl. 3 p. p. Jauniešus lūdz pieteikties iesvētes mācībā.

Isvētes mācība sāksies sestdien, 11. septembrī draudzes namā, iesvētīšana 31. oktobrī.

Mājas Draugs, mūsu kristīgais mēnešraksts, gaida vairāk lasītāju un abonentu. Pieprasiet.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis 331 Argyle St. Port Arthur, Ont.).

Māc. V. Šēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagara Falls, 11. septembrī, pl. 6 vak. Svētvakara dievkalp. sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. N.

Londonā, 12. septembrī, pl. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā, dievkalpojums.

Vellandē, 19. septembrī plkst. 12.30 pp. Ungāru bazn. dievkalpojums.

St. Katarinēs 19. septembrī pl. 2.30 pp. Kristus baznīcā, dievkalp.

Londonā, 26. septembrī, pl. 9 no rīta Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA-3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st.. tel. WA 4-1563.)

Svētdien, 5. septembrī, pl. 4. p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 12. septembrī, pl. 11. dievkalpojums.

Svētdien, 19. septembrī, pl. 4. p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 26. septembrī, pl. 11. dievkalpojums.

Pēc dievkalpojuma pl. 12.30 draudzes locekļu pilnsapulce. Darba kārtībā: 1955. gada budžeta projekts. Dažādi jautājumi.

Māc. A. Lūsis (50 Dawson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd. Toronto tel.: OL 8171)

Dievkalpojumi Sv. Jāņa latviešu ev. - lut. draudzē Toronto septembra mēnesī:

5. septembrī, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Briedis.

12. septembrī, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Lūsis.

19. septembrī, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Briedis.

26. septembrī, plkst. 4 p. p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Lūsis.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 12. septembrī plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

Māc. H. Kušķis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 6394).

Montreālā, Debesbraukšanas bcā — Outremont un Blair Ave stūrī:

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā.

Māc. E. Caune, 10166 - 107 Str. Edmonton, Alta, tel.: 41890.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave Red Deer, Alberta. T. 2918; 248 Selkirk Ave, Winnipeg, Manitoba.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Timminsā, svētdien, 5. septembrī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums. Bērniem mācības plkst. 10.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

12. septembrī dievkalpojums pl. 2 pēc pusdienas.

26. septembrī dievkalpojums pl. 2 pēc pusdienas.

Dāfinā dievkalpojums ar jaunatnes iesvēti Fork Riveras anglikāņu kapellā, svētdien, 5. septembrī, pl. 2 p.p.

Māc. A. Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudzē Hamiltonā (118 Locke St. N., tel. JA 8-2259)

Dziļās sērās paziņojam, ka pēc gadiem ilgām un grūtām ciešanām no mums šķīries mūsu mīļais dēls, brālis un svainis

RŪDOLFS ANDERSONS

dzimis 1923 .g. 11. aprīlī Tukumā, miris 1954. g. 20. augustā Filadelfijā, apglabāts Filadelfijas Mt. Moriah kapos

Tur augšā aiz zvaigznēm
Tu gaismā reiz klusi.
Ko šeitan cerēji,
Sasniegts tur būs.

Vecāki, brālis un svaine

PIRMĀ LATVIEŠU APTIEKA KANADĀ

19 ST. JOHN'S RD. TORONTO

(St. John's Rd. un Dundas ielu stūrī)

Īpašn. ELZA GALDIŅŠ, farmācijas maģistre

Zāles pagatavojam pēc kanadiešu ārstu un eiropiešu receptēm

KRĀJUMĀ:

Medicīniski preparāti, zāļu tējas, Celsija termometri, elastīgas zeķes, medicīniskas jostas

Visi pazīstamie sejas un matu kopšanas preparāti

Attīsta un kopē filmas

Uz pieprasījumu izsūtām arī uz citām vietām ārpus Toronto, kā arī uz ASV un citām zemēm

Pasūtinājumus pieņemam arī pa telefonu

MU 9543

Toronto dzīvojošiem uz vēlēšanos piegādājam mājās

JAUNĀKĀS GRĀMATAS VASARAS BRĪVLAIKAM

O. Freivalds, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.80
G. Virg. Georgiu, 25. STUNDA, ies.	3.80
W. Mobergs, EMIGRANTI	3.40
V. Kārkliņš, DIEVA ZEME	4.00
V. Janums, MANA PULKA KAUJU GAITĀS	4.00
A. Gailits, PĒDĒJAIS ROMANTIĶIS	2.80
A. Šiņķis, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.50
K. Hamsuns, MISTĒRIJAS, romāns, ies.	3.30
I. Grebzde, PELĒKĀ MĀJA, ies.	2.80
K. Raudive, NEREDZAMĀ GAISMA, ies.	3.90
J. Klīdzējs, VIŅAS UN VIŅI	3.35
Z. Mauriņa, PILSĒTAS UN CILVĒKI	3.45
LATVIAN LITERATURE, broš.	5.50
„ ies.	6.70
LATGAĻU DZIESMINIEKI, dzeju antoloģija, ies.	3.00
Alb. Sprūdžs, DAUGAVAS VĒJI, stāsti un noveles	2.80
A. Eglīša, LĪGAVU MEDNIEKI, ies.	3.30
G. Salnais, ATVARS, ies.	2,20
A. P. Mierkalns, ATLANTIDA, ies.	1.50
ARABU SAPŅU GRĀMATA, ies.	1.50

Kā arī daudz citu grāmatu

123 HURON ST. TORONTO — DV — Tel. EM 8-0792 NO PLKST. 9—18

GRĀMATNĪCA

LITTLE BEAUTY SALON

(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 St. CLARENS AVE. Tel. ME 5937 (pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto

Elektr., ķīmiskie aukstie ilgviļņi. Krāsošana un balināšana. Sejas kopšana

IZGRIEZT UN UZGLABĀT!

EDVARDS KUBIS

Pieņem pasūtinājumus dzīvokļu iekārtām, atsevišķām mēbelēm, kā arī virtuves un atpūtas telpu izbūvēm. Kvalitātes darbs par vairumtirdzniecības cenām. Oriģinālzīmējumi

Lūdz zvanīt LO 0824, Toronto, no 5-6 pp.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ ....

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $....................

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn.; $4.50 par 3 mēn.; $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par 1 gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A. Tel. NI 8-9369

Ar masāžu un suta vannām pie labas veselības

APCIEMOJUMS MARGARĒTAS HASNERES SALONĀ TORONTO

„BELIEVE ME OR NOT — ESMU KĻUVIS PAVIEGLS," SAKA J. TIDEMANIS

Senie latvieši kurināja pirtiņu, uzmeta garu un atsvaidzinājа darbā nogurušos muskuļus ar mīkstu bērza slotu. Arī seno grieķi, romieši, ķinieši un japāņi pazina ķermeņa kopšanu, sākot ar sutu vannām un beidzot ar masāžu. Tikai modernais cilvēks aizmirsis šo veselības uzturēšanas lielo nozīmi un par šāda veida veselības kopšanu interesējās tikai tad, kad ārsts to ieteicis. Pēdējā laikā, sevišķi Eiropā, arvien plašāk pievēršas ķermeņa kopšanai ar masāžas, sutu vannu, kalna saules un dia termijas palīdzību.

Reiz manās rokās nokļuva vizītkarte ar šādu tekstu: „Margaret's Health Service" dod veselību un skaistumu. Medicīniskā zviedru masāža palīdz slābaniem muskuļiem atgūt ellastību, attauko ķermeni, uzlabo nervu sistēmu un asinsriņķošanu, un ar medicīniskām sutu vannām palīdz pret reimatismu, išiasu, astmu u. t. t."

Šīs rindas bija mana pirmā iepazīšanās ar Margrietas W. Hasneres veselības kopšanas salonu. Pats salons atrodas 152 Bloor St., W., tel.: WA 3-2943. Ikvienu pārsteidz tā gaumīgais iekārtojums, un rodas jautājums — kāds mākslinieks par to rūpējies. Dzirdot, ka to veikusi pati salona vadītāja M. Hasnere, nevar neizteikt komplimentus viņas labajai gaumei.

Ridziniece M. W. Hasnere savas pirmās un pamatīgās zināšanas veselības kopšanā ieguvusi Vācijā pie Dr. Brunneres. Tā ka veselības kopšana let roku rokā ar skaistuma kopšanu, tad M. Hasnere pabeigusi arī Elzas Pērkones kosmetikas kursus Eslingenā.

Kanadā, kur tā ieradusies kopā ar savu veco māti un meitu Astru, strādājot obligato mājkalpotājas gadu, ne mirkli neatstājusi doma strādāt savā specialitātē. Jau 1949. gadā ar Kanadas ārstu draudzīgu palīdzību Hasnerei rodas iespēja sagatavoties un nolikt pārbaudījumus Losandželosā veselības kopšanā, iegūstot „College of Drugless Healing" diplomu. 1951. gadā M. Hasnere nobeidz arī Toronto „Canadian College of Massage and Hydrotherapy", kas ir vienīgā šāda veida skola Kanadā. Lai iegūtu apliecību, kas dod tiesības uzsākt patstāvīgu praksi, jāiztur pārbaudījumi pie īpašas valdības komisijas, kur bez tiešajām zināšanām veselības kopšanā ir sīki jāzina arī slimības un ķermeņa uzbūve. M. Hasnere Kanadā vispirms sāka strādāt pasaulē slavenās Helenas Rubinšteinas skalstuma kopšanas salonā par masieri, bet š. g. janvārī atver pati savu veselības kopšanas salonu. Salons pagaidām kalpojis tikai dāmām, atskaitot ārstu sūtītos kungus. Isajā laikā tas kļuvis jau plaši pazīstams Toronto dāmu sabiedrībā, un salona īpašniece sākusi domāt par palīdzes piesaistīšanu. Jāatzīmē, ka plaši pazīstamais Pogue Health Service veselības kopšanas salons, kuru apmeklē Toronto bagātnieki — kungi, pēc M. Hasneres salona apskates un iepazīšanās ar tās darba metodēm, savas dāmas sācis sūtīt turp. Nopietnais darbs un tā rezultāti salonu padarījis populāru ne tikai latviešu, bet arī kanadiešu ārstu aprindās, kas paši atradušī par nepieciešamu apmeklēt M. Hasneri, lai nodotu savus pacientus tās gādībā. Tā slavenais muguru operāciju speciālists Dr. Harris ir sācis sadarboties ar latvietes veselības kopšanas salonu, ar M. Hasneri stājušās kontaktā arī vairākas slimnīcas. Veselības kopšana aptver gan atsevišķas masāžu reizes, gan arī veselus ciklus. Viss kurss nozīmē, ka dāma saņem 12 ķermeņa masāžas, 6 medicīniskās peldes un 12 ultravioleto vai infra sarkano staru apstarošanos. Pacienti, kas izņēmuši visu veselības kopšanas „kūri", apgalvo, ka ķermenis kļuvis it kā desmit gadus jaunāks. M. Hasnere paskaidro, ka tam tā arī jābūt, jo sutu vannas, masāžas un apstarošanas, reizē ar nervu sistēmas uzlabošanu, lieko tauku attaukošanu, ellastības atdošanu muskuļiem dod labsajūtu, kas atbilst, ja tā varētu teikt, ķermeņa atjaunošanai. Viena pacienta apkalpošana parasti ilgst 2 stundas. Pirmais gājiens ir uz tā saukto suta vannu. Pacients ērti apsēžas sutu peldes kastē, atstājot ārpusē tikai galvu. Temperatūra kāpj pamazām un, atkarā no veselības stāvokļa vai ārsta priekšrakstiem, tā var

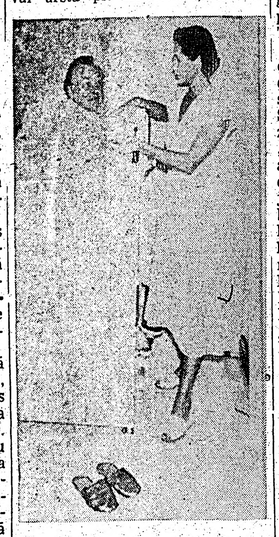

„Vai ilgi vēl jāsviedrējas?, pautā prof. J. Tidemanis sutu vannā.
H. Kliģera foto

sasniegt 110 gradu pēc F. Sutu pelde apvienota ar spēcīgu skuju peldi, kas labdarīgi iedarbojas uz nervu sistēmu. Laiku pa laikam kastē novietotam pacientam jāizdzer pa vēsam ūdens malkam, kas veicina asins riņķošanu. Pēc smaržīgās skuju peldes seko nomazgāšanās siltās, dušās, īsa atpūta gulus stāvoklī, ķermeņa apstarošana un rūpīga masāža, kas nobeidzas ar vibrātora masāžu.

„Diemžēl," saka M. Hasnere," „latvietes pārāk maz domā par savas veselības kopšanu, citādi tas ir ar angļu dāmām, kuras šinī ziņā daudz gudrākas un vairāk rūpējas par sevi."

Jāatzīmē, ka salonam bijušas arī nepieteiktas veselības departamenta pārbaudes — tā sakot slepenas. Šo pārbaužu rezultātā salons guvis lielisku reputāciju un ieteikumu darbību paplašināt, pieņemot arī kungus. Viens no pirmajiem kungiem, kas izņem veselības kūri, ir pazīstamais latviešu gleznotājs J. Tīdemanis.

J. Tīdemanis saka: „Kas noder dāmām, nevar kaitēt, bet var noderēt arī man, un tā esmu nodevis savu veselību Margaret's Health Service gādībā." Jau pēc pāris reizēm ekspresīvais gleznotājs stāsta: „Believe me or not, bet vakar savā ateljē tievuma dēļ gandrīz nozaudēju vīrieša galveno pazīšanas objektu — savas labi izgludinātās bikses. Labi, ka pēdējā brīdī apķēros tās ar brīvo roku satvert, laikam esmu kļuvis paviegls." Salona vadītāja M. Hasnere tam gan lāgā negribēja ticēt, jo veselības kūres rezultāti īsti parādoties tikai pēc astotās reizes, un cienījamais profesors palikšot gan vieglāks, bet nekādā ziņā paviegls!

Runājot par cenām, tās latviešiem, vismaz pagaidām, atkārigas no materiālā stāvokļa, un ne vienu reizi vien M. Hasnere latviešiem pakalpojusi arī pilnīgi par brīvu. Sevišķi kara invalidiem - latviešiem, ja tādi būtu Toronto, veselības kopšanas salons ir ričibā bez atlīdzības.

Pati M. Hasnere, kuru vēl labi atminas pirmie Dainas koristi, nav paspējusi iegādāties ne lepnu kažoku, ne automobili, ne arī māju, bet pratusi sagādāt sev, savai vecajai mātei un meitai iztiku, iesākot līdzekļu sagādi, kas saistās ar meitas studijām Toronto Universitātē. Grūtākais jau garām, un M. Hasnere ar sava darba panākumiem ir ļoti apmierināta. Ir jau rasti visi priekšnoteikumi, lai jaunais pasākums augtu un vērstos plašumā.

Ž. Z.

Latviešu dāmas! Eiropas friziere

KAPSI'S HAIR STYLING
113 MAC PHERSON AV.
Starp Yonge St. un Avenue Rd

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krasošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

VECUMA PENSIJAS KANADĀ...

(Pārnesums no 3. lpp.)

40 dol. apmērā mēnesī. Mantiskais stāvoklis nav nozīmīgs. Ja kāds atrodas veco ļaužu mītnē, tad mītne saņem $30 (10 par dzīvokli, 20 par uzturu) un $10 pabalstāmais. Galvenais šeit ir vecuma pierādīšana. Pamatprasība ir dzimšanas vai kristīšanas apliecība, izsniegta ne vēlāk kā 5 gadi pēc dzimšanas vai kristīšanas. Ja tādas nav, tad var sagādāt visāda veida divus citus dokumentus, kuros ir redzami lūdzēja dzimšanas dati. Šos dokumentus jāsagādā pašam lūdzējam, bet iestādes ir ļoti izpalīdzīgas un bieži pietiek ar lūdzēja norādījumu, kur varētu dabūt ziņas par viņa vecumu, un iestādes pašas ievāc ziņas un sagādā vajadzīgos pierādījumus.

Vecuma penziju un vecuma pabalstu lūgumu veidlapas var dabūt katrā pasta iestādē par brīvu. Izpildītās veidlapas jāiesniedz Department of National Health and Welfare provinces nodaļai. Ontario prov. dzīvojošiem — Toronto, 122 Front St. W.

Kā redzam, abi pabalsta veidi neprasa pavalstniecību, bet gan 20 gadu nodzīvošanu Kanadā, tātad vēl vismaz 15 gadus mums nederīgi. Atliek vēl. pēdējais veids — lūgt nabaga dāvanas pašvaldībās, labdarībīgās, vai kristīgās organizācijās. Kanadā ir daudz bagātu organizāciju, kas izsniedz ievērojamas summas šim nolūkam, bet visi šie pabalsti pa lielākai daļai ir vienreizēji vai īslaicīgi.

Te nu atkal reiz katram atsevišķi jāpārdomā par taupību vai patstāvīgu ienākuma veidu uzsākšanu savas nākotnes nodrošināšanai, tāpat kā visiem kopā radīt kādu līdzekļu uzkrāšanu, lai atbalstītu mūsu svešumā esošos vecos un trūcīgos tautiešus. Vienalga, vai tas būtu draudžu, biedrību, vai visas latviešu apvienības veidā. Varbūt LNAK varētu aspriest šāda fonda dibināšanu visas Kanadas apjomā. Katrā ziņā šis jautājums agrāk vai vēlāk būs jāatrisina, ja negribam redzēt savus vecos tautiešus klīstam svešumā ar nabaga tarbu kaklā.

J. Jakans.

Juris Gailis,

(23 g. v.) Anglijā šogad sekmīgi beidzis Līdsas (Leeds) universitātes fizikas fakultāti ar Bachelor of Science grādu un turpmāk Mančesteras universitātē sagatavosies tālākam zinātniskam grādam.

STARPTAUTISKAS SEKAS 1940. G. AGRESIJAS AKTAM LATVIJĀ

1940. g. 21. jūlijā „tautas saeima" nolēma likvidēt Latvijas republikas neatkarību un iekļauties padomju diktātūrrežīmā. Kā uz mūsu sūtņu Berlinē, Londonā un Vašingtonā protestiem pret šādu padomju okupācijas varas inscenējumu reaģēja Vilhelmiela, Dauningstrīts un Baltais nams, par to jau lasījām iepriekšējos rakstos. Ārzemju prese, kas boļševikiem okupējot Baltijas valstis, lieliem virsrakstiem salīdzināja šo varas aktu ar Hitlera iesoļošanu Čechoslovakijā un Polijā, jaunu pasaules notikumu ietekmē komūnistu apspiestās zemes pie Dzintarjūras drīzi piemirsa. Vienīgi pāris politisko komentātoru ar asu sarkasmu vēl atgādināja, sakarā ar Baltijas valstu „brīvprātīgo iestāšanos PSRS", padomju ārlietu komisāra, vēlākā sūtņa Vašingtonā, Ļitvinova kādreizējo protestu, ar kuru tas griezās pie pasaules sabiedriskās domas, kad 1939. g. Hitlers, ar „čechu valdības piekrišanu" okupēja Čechoslovakiju: „Grūti ticēt, ka kāda tauta brīvprātīgi piekristu savas neatkarības iznīcināšanai un iekļaušanai citā valstī, it īpaši, ja šī tauta simtiem gadu cīnījusies par savu neatkarību un jau 20 gadu dzīvojusi savā patstāvīgā valstī..." Šie Hitleram domātie padomju pārmetumi nu kā veikli mests bumerangs atsitās pret paša Staļina pieri: uz mata tāpat Kremlis nu izrīkojās Baltijā. Bet tāda jau ir „politika", tās rafinētākā izpausme: kliegt gvaltes pret otra rīcību, lai saceltajā troksnī nokļusinātu savus noziegumus.

Ja Baltijas valstu jautājums vēl šodien nav nolikts pie aktīm politiskos archīvos, tad par to pateicība pienākas ASV, kas nelokāmi iestājušās par komūnisma agresijas neatzīšanu Baltijā. Kad 1941. g. 24. sept. PSRS ar īpašu Londonas protokolu pievienojās Atlantijas chartai, Vašingtona un Londona neslēpa, ka chartas principi attiecināmi arī uz zemēm pie Baltijas jūras. Šī iemesla dēļ, tad arī padomju sūtnis Londonā, Maiskis, chartu parakstīja ar atrunas klauzulu. Tagad Atlantijas chartas principi ir vairs tikai ideālu relikvijas, ko nepiemin pat cildenās runās. Kremļa atkārtotie mēģinājumi, kas nav beigušies vēl šobaltdien, kad politiskajās aizkulisēs joprojām notiek kombinācijas panākt okupēto Baltijas valstu atzīšanu par padomju territorijām, līdz šim gan cietuši neveiksmi. Vēsturiskie fakti liecina, ka Kremlim joprojām nemierīgs prāts par starptautiskiem noziegumiem Baltijā un ka tas dotu daudz, lai pašreizējais īpatnējais occupatio bellica statuss iegūtu rietumnieku de iure atzīšanu.

Jau 1941. gada decembrī, kad Īdens apmeklēja Kremli, Staļins noteikti prasīja, lai briti atzītu visas pirms 2. pasaules kara (1941. g. 1. jūlija) pastāvējušās padomju zemes robežas. Staļins izteikti pateicis Īdenam, ka attiecībā uz Baltijas valstīm atzīstams stāvoklis, kāds pastāvējis pirms 1941. g. jūlija vācu iebrukuma. Kaut gan Staļins uzsvēris, ka tas ir priekšnoteikums britu un padomju draudzības līgumam, pēc kura Dauningstrīts tik kāri dzinās, Īdens viņam tikpat noteikti paskaidroja, ka Viņa Majestātes valdībai „pašreizējos apstākļos" esot pilnīgi neiespējami apstiprināt jebkādas robežas Eiropā, jo britus šajā jautājumā saistot vienošanās ar ASV. Kas būtu noticis, ja britus nesaistītu goda vārds ar Vašingtonu un Čerčilam būtu bijušas brīvas rokas, to viegli iedomāties, ja zinām, ka vēlāk, britu premjērs tiecās ietekmēt ASV prezidentu, iztulkot Atlantijas chartas principus tā, kā padomju vara patur anektētas zemes. (sk. tālāk).

ČERČILS GREMDĒ BALTIJAS VALSTIS

Saskaņā ar britu un amerikāņu ciešo norunu robežlietas izšķirt vienīgi un tikai ar abpusēju piekrišanu, Čerčils tad arī kādā savā rakstā lordam-zīmogglabātājam uzsvēra: „Staļina prasības Baltijas, Somijas un Rumānijas jautājumos ir tieši pretējas Atlantijas chartas 1., 2. un 3. pantiem. Mēs nevaram, bez iepriekšējas ASV piekrišanas līgt kādu vienošanos, vienalga, slepenu vai publisku, tiešu vai netiešu. Nav vēl pienācis laiks kārtot robežu lietas, kas risināmas vienīgi miera konferencē, kad mēs būsim uzvarējuši karā." Līdzīgu memorandu Čerčils 1942. g. 8. janvārī nodevis Īdenam: „Mēs PS 1941. g. robežas esam atzinuši tikai de facto. Tās iegūtas agresijas ceļā, kaunpilnā sadarbībā ar Hitleru. Baltijas valstu iedzīvotāju iekļaušana PSRS pret viņu gribu būtu pretstatā tām idejām, par kurām mēs cīnāmies šajā karā un apkaunos mūsu mērķus." ASV valsts sekretārs Kordels Hells, modri pa laikam bija atgādinājis britu valdībai, ka Lielbirtanija nedrīkstētu atbalstīt padomju tieksmes iegūt sankciju tās okupētām zemēm un ka strīdus jautājumu izlemšana atstājama miera konferencei.

Tagad mēs redzam, ka sabiedroto cerības saprātīgi sadzīvot ar Kremļa noziedzniekiem bijis tukšs optimisms: uzvarētā karā rietumsabiedrotie palika zaudētāji un iecerētā miera konference, kam bija jāsaved kārtībā sajauktās Eiropas lietas, deviņos pēckara gados jau bīstami izplēnējusi, un valstis šobrīd notur atklātas un slepenas konferences par jauna kara problēmām.

Kad Staļins neslēpa savu neapmierinātību, Čerčils, lai labo „kara biedru" onkuli Džo nesarūgtinātu, „apstākļu spiests" bija ar mieru sarkanā diktātora draudzību nopirkt ar pāris bufervalstīm: 1942. g. 7. martā viņš raksta ASV prezidentam Rūzveltam (sal. ar Čerčila memuāru 4. gr. 293. lpp.): „Kara slodzes pieaugšana vedina mani uz domām, ka Atlantijas chartas principi tomēr nebūtu tā iztulkojami, ka tie noliegtu PSRS robežas, kādas tās bija tad, kad Vācija uzbrūkta padomijai..." Nu Baltijas valstu liktenis atkal bija „spalvas galā," bet prezidents Rūzvelts, valsts sekretāra vietnieka Sammnera Vellesa vārdiem (Kordels Hels bija saslimis) noraidīja Čerčila fikso ideju.

(Nobeigums sekos).

EIROPAS PRIEKŠPOSTEŅI KANADAS ŪDEŅOS

Laiku pa laikam paceļas jautājums par Bermudas salu iekļaušanu Kanadas provinču konfederācijā. Bermudas pret šo ideju nekad nav bijušas nelabvēlīgas, lai gan nekad nav arī lūgušas tās iekļaut Kanadas konfederācijā. Bet divas daudz mazākas salas, kas atrodas gandrīz Kanadas territoriālos ūdeņos, pastāvīgi ir pretojušās to iekļaušanai Kanadas federācijā.

Šīs salas ir Sanpjēra un Mikelona, kas atrodas tieši pie Nufaundlendas dienvidkrastiem. Kaut gan franču pārvaldi Kanadā izbeidza britu karaspēks ģenerāļa Vulfa vadībā, šīs divas salas pēc 1814. g. Parīzes miera līguma palika pie Francijas kā zvejas bāzes.

To platība ir tikai 93 kvadrātjūdzes ar 5,500 iedzīvotājiem, kuri pārtiek no zvejas, no tirdzniecības, apgādājot Eiropas zveju flotes, un no valdības darbiem. No salu tekošā gada izdevumiem, kas sniedzas 402.000,000 frankos, tikai vienu piekto daļu devuši vietējie ienākumi.

Vislielāko uzplaukumu Sanpjēra un Mikelona salas pārdzīvoja Sav. Valstu alkoholisko dzērienu aizlieguma periodā. Salas bija ziemeļu apgādes avots rumu pārvadātājām flotilēm, kuru ātrlaivas operēja gar Atlantijas piekrasti. Lieli mūra nami uzcelti šo preču noliktavu vajadzībām.

Bez jau minētiem ienākumiem, kas nāk no Francijas, sanpjēriešī nav noskaņoti par apvienošanos ar Kanadu arī tāpēc, ka tiem ir vairāk kā proporcionāla pārstāvniecība Francijas parlamentā. Tiem ir savi pārstāvji Deputātu palātā, Senātā un Francijas unijas padomē, katrā pa vienam. Francija iecel gubernātoru, kas pārvalda salu kopā ar diviem Sanpjēras padomniekiem.

Galvenais iemesls, kāpēc salām būtu jāapvienojas, ir tas, ka tās nevar sevi uzturēt.

PIEDALĪSIMIES LIELAJĀS SPORTA DIENĀS TORONTO

Vieglatlēti un ļenisisti no ASV jau ceļā uz Kanadu

Doma, kas piepildījumu gūs 4., 5. un 6. septembrī Toronto, radās aukstajās janvāra/februāra dienās tālajā ASV ziemeļrietumu piekrastē — Sietlā. Pēc zināmā stāstiem, idejas autors ir pazīstamais volejbolists Kārlis Šleicers, „Kažiņš", kā draugi mēdza saukt tagad Alaskā dīvojošo nenogurstošo sportistu un sporta darbinieku. Kažiņa ideju par kopējām Z-Amerikas kontinenta latviešu meistarsacīkstēm vieglatlētikā, tenisā oficiāli „iedzīvināja" toreizējais ASV latviešu sporta dzīves pag. vadītājs Alfrēds Līdums, lūdzot latviešu sporta apvienību Kanadā uzņemties šo sacensību noorganizēšanu Toronto 4., 5. un 6. septembrī.

Tagad, kad līdz lielajām sacensībām vairs atlikušas tikai pāris nedēļas, un daži entuziastiski vietējie sporta darbinieki nav žēlojuši ne pūles, ne līdzekļus šo sacensību izkārtošanai, jau varam teikt, ka sarīkojums izdosies. Vēl vairāk — tas pilnīgi attaisnos savu lepno nosaukumu — „Ziemeļamerikas kontinenta latviešu meistarsacīkstes vieglatlētikā, tenisā un galda tenisā". Par sarīkojuma labu izdošanos liecina mūsu ASV sportistu necerēti lielā interese. Jo vai tās nebūtu meistarsacīkstes bez meistariem, ja tajās piedalītos tikai „pašu māju" sportisti? Nav noslēpums, ka pulciņš dalībnieku uz šīm sacensībām ieradīsies no apm. 2500 jūdžu attālās Sietlas, Vašingtonas valstīs un daži mēros pat vēl tālāko ceļu no Ajaskas.

Kopējais dalībnieku skaits sniegsies pāri simtam.

Kā jau agrāk ziņots, ar pulksteņa precizitāti izstrādāta vieglatlētikas sacīkšu programma, kur paredzams arī vislielākais dalībnieku skaits. Pie starta redzēsim visus mūsu labākos abu valstu atlētus, kas diendienu draudzīgās cīņās noskaidros atsevišķo disciplīnu uzvarētājus, kā arī labāko valsti punktu kopvērtējumā.

„Amerikāņu" ekipā redzēsim Modri Pētersonu, Jāni Plīsi, Kazimiru Upenieku, Imantu Mežaraupu Andri Poli u. c. Šo vārdu nozīmi mūsu trimdas sporta dzīvē zina ikviens, kas kaut reizi lasījis Trimdas Sportu. Sievišu vienībā — Nora Ozoliņa, Ināra Dermane, Mundrīte Riekstiņa - Grava u. c.

Ko spēcīgam amerikāņu virknējumam stādīs pretī Kanadas latvieši? Teterim, Bergvaldam, Salnājam, Virkavam, Purgalim, Viškeram, Bernātam, Krūmiņam, Admīnei, Vilsonei, Viškerei, Torai u. c. mūsu Kanadas atlētiem cīņas būs ļoti grūtas, bet saistošas. Ne mazāk saistošas un intriģējošas sacensības būs skatītājiem. Tā būs vienreizēja izdevība redzēt kopā visus mūsu lobākos vieglatlētus ASV un Kanadā.

Savienotajās Valstīs lielākas vecumdienu pensijas

(Kk): Prezidenta Eizenhauera parakstam sagatavoti grozījumi social security likumā, pēc kuriem, sākot jau ar 1. septembri, visiem 6,5 milj. pašreizējiem „social security" maksājumu saņēmējiem mēnešmaksas paaugstinās caurmērā par 6 dolariem. Viszemākā vecumdienu pensija turpmāk būs 30 dol. tagadējo 25 dol. vietā. Turpmāk vienīnieka maksimālā pensija būs 108,50 dol. pašreizējo 85 dol. vietā, bet laulāta pāra pensijas maksims no 127,50 tiks paaugstināts uz 162,75. Ja tagad „social security" apdrošinājuma nodevas bija jāmaksā tikai līdz izpelnītās 3600 dol. gada algas apmēram. turpmāk nodevu ņems no pirmiem 4,200 dol. gadā, kas praktiski nozīmē nodevas paaugstināšanu par 12 dol. gadā tiem, kuru izpelņa sasniedz 4.200 dol. Ar likuma grozījumiem soc. security apdrošinājuma šēmā tiks ietilpināti jauni strādātāju kontingenti, apm., 10 milj. personas, tanī skaita arī 260.000 mācītāju. Līdz šim pensionāri varēja strādāt un papildus izpelnīt neierobežotu summu tikai pēc 75. dzīvības gada sasniegšanas, turpmāk šis vecuma minims samazināts uz 72 gadiem. Jaunākie pensionāri turpmāk varēs izpelnīt 100 dol. mēnesī (tagad 75 dol.), nezaudējot tiesību uz pensijas čeku.

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL. 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

DR. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. A. LAUKS
86 BLOOR ST., WEST. TORONTO
Physicians & Surgeons Building, ieeja no sāniem, istaba 614, no plkst. 7—9 vakaros, sestdienās no plkst. 10—12 priekšpusd. Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349,

Dr. SILVIJA UZANS
BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBĀS
No pl. 6—7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās, ceturtdienās, sestdienās arī no plkst. 12—1
52 Linsmore Cresc. (pie Danforth), tel. GL 2892
TORONTO

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, seviški sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6701
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 6—9 vak., sestdien no pl. 2—7 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski un krieviski

Hugo Atoms

PASAULES UN CILVĒCES LIELĀKĀS BRIESMAS — ATOMBUMBA!

II

Kā lai mēs sagatavojamies, lai šādu uzbrukumu pārdzīvotu?

Vispirms, ja ģimenē ir mazi bērni vai invalīdi, vajadzīgs jau laikus izraudzīt vietu, kur kara laikā viņus izsūtīt, vismaz kādus 15—35 km ārpus lielpilsētas, it sevišķi, ja pilsētas ir apzīmētas par A un H bumbu iespējamiem ienaidnieka mērķiem.

Katrā mājā būtu jāsagādā šādi speciāli līdzekļi:

Pirmās palīdzības līdzekļi, medikamenti, pirmās palīdzības grāmata (tā angļu valodā dabūjama par 60 centiem civilaizsardzības iestādēs), vairākas kabatas lampas ar rezerves baterijām un spuldzēm, logu aizkari (Venecijas) vai pietiekams skaits gultas segu vai brezentu, ar ko aizsegt logus, logu lieluma papes vai bieza papīra loksnes, viens vai vairāki ugunsdzēšanas aparāti, darba drēbes katram pieaugušam ģimenes loceklim, pāris gumijas galošu vai botes katram ģimenes loceklim, katram pa pārim cimdu, katram pa cepurei, parasts spainis ar vāku, ja iespējams, bateriju radio uztvērējs.

Vairums šo lietu katram jau būs mājās, bet pārējās lietas ieteicams iegādāties karam sākoties vai pirms tā.

Katram ģimenes loceklim būtu jāzina vismaz vienas — divu slimnīcu atrašanās vietas un dažu ārstu adreses. Būtu jau laikus jāpadomā, kur patverties gaisa trauksmes laikā). Pieredze rāda, ka pagrabi ir visdrošākie, ne tā vidus, bet pagraba ārējās sienas stūri. Visiem ieteicams iepazīties ar ūdens, gāzes un elektrības slēdzēm un to atrašanās vietām. Uzlidojuma laikā tās jānoslēdz.

Teiksim, bumba tikko nomesta, cik ilgi jānogaida, pirms var atstāt patvertni, pagrabu?

Civilās aizsardzības autoritātes (ASV) ieteic visiem nogaidīt patvertnēs, kamēr pa radio vai skaļruni tiek atsauktas briesmas. Kad pēc atombumbas (u) eksplozijas atsauc trauksmi, vispirms ieteicams uziet augšā un aizsegt logus, ar papi, brezentu vai segām, ja to stikli izbiruši. Logi un durvis jātur aizvērti vismaz divi stundas, labāk turēt visu ciet līdz autoritātes paziņo, ka bumbu pelni nosēdušies vai aizpūsti.

Gadījumā, ja atombumbas eksplozija kādu pārsteidz ārpus patvertnes, tūlīt pēc trokšņu norimšanas bez vilcināšanās jādodas patvertnē vai tuvējā mājā, jo, ja bumba detonēta zemu virs zemes vai zem ūdens, radioaktīvitātes sīkie putekļi sāk ātri nosēsties (1. min. laikā). Tiklīdz tiek telpā iekšā, nekavējoties jānovelk vai jānomaina putekļiem (izstarojumu pelniem) un lūžņiem klātās drēbes, tādā veidā var atbrīvoties no lielākās daļas radioaktīvā materiāla.

Kā ir ar pārtiku, vai to var baudīt pēc atombumbas uzbrukuma?

Radioaktīvitātes stari iet cauri konserviem un stikla traukiem, tāpēc pārtika šais glabātuvēs tiks skarta, bet šo pārtiku var ēst bez bailēm. Turpretī pārtiku valējos traukos nekādā ziņā nedrīkst baudīt, bet to, kas atrodas ledus skapjos un citās slēgtās glabātuvēs, kur atombumbas putekļi, pelni to nav aizsnieguši, var ēst. Pirms atveram konservus vai lietojam pannas un citus virtuves un galda piederumus, tie pamatīgi jānomazgā pirms atvēršanas vai lietošanas. Ūdeni no vada nedrīkst dzert, tas pirms atombumbu uzbrukuma jānoglabā segtā spainī vai kannā. Pēc bumbas eksplozijas nav ieteicams smēķēt sigaretes, jo tā var nejauši iekšās ievilkt radioaktīvus putekļus.

Vai ieteicams no sabumbotas pilsētas bēgt uz laukiem?

Nekādā ziņā. Pirmkārt, kur cilvēks varētu tikt, ja simtiem tūkstoši trauktos no pilsētas ārā? Kur cilvēki atrastu patvērumu? Ir jānogaida valdības iestāžu rīkojumi, jo valdība labāk zinās, kur un kā evakuēt cietušos.

Šo rakstu nobeidzot, var summēt astoņus vienkāršus likumus:

1. Ja uzlidojuma trauksme laikus saņemta, ir jāaizver visi logi, tie jāaizklāj ar smagiem aizkariem, jāaizver durvis. Jāaizbultē krāsniņu un plīšu durvis.

2. Meklējiet patvērumu! Ja ir laiks, dodieties pazemē, pagrabā, patvertnē, bet, ja laika nav, vismaz meklējiet aizsegu zem kāda vaļņa vai grāvī.

3. Ja palikušas tikai dažas sekundes, tad vismaz metieties garšļaukus uz vēdera un rokām aizsedziet seju.

4. Nogaidiet civilaizsardzības iestāžu norādījumus. Rīkojumus pildiet bez kavēšanās.

5. Uzbrukuma laikā, nekādā ziņā neskatieties apkārt, palieciet guļam ar aizsegtām acīm vismaz 20 sekundes pēc atombumbas eksplozijas.

6. Pēc bumbošanas neatstājiet patvertni vai māju, jo otra bumba var sekot, un radioaktīvitātes putekļi, pelni tik ātri nenosēžas.

7. Pēc uzbrukuma nekādā ziņā neriskējiet ar valēju ēdamvielu baudīšanu. Ēdiet vienīgi konservētu vai iepudelotu pārtiku.

8. Neizplatiet baumas. Viens vienīgs nepamatots teikums var izraisīt pāniku un rezultātā var prasīt jūsu dzīvību.

Ja vēlaties saņemt sīkāku informāciju par „Atomisko ieroču iedarbību", rakstiet Superintendent of Documents, Washington 25, D. C., USA, pieliekot klāt $1.25.

(The effects of atomic weapon).